Գրադարան

Ազգ
Azg

11 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2007 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 228 (3880)

Հայկական մշակույթի օրեր Չինաստանում

Դեկտեմբերի 21-27-ը Պեկինում «Հայ-չինական 2005-2010 թվականների մշակութային համագործակցության մասին» պայմանագրի շրջանակներում կանցկացվեն հայկական մշակույթի օրեր: Հաղորդվում է, որ հայկական մշակույթի օրերին մասնակցելու նպատակով Պեկին կմեկնեն Մնջախաղի պետական թատրոնի կոլեկտիվը, մեներգիչներ, միջազգային մրցույթների դափնեկիրներ Բարսեղ Թումանյանն ու Իրինա Զաքյանը, «Կադանս» լարային անսամբլը՝ դաշնակահար Արմեն Բաբախանյանի գլխավորությամբ, եւ դաշնակահար Արուս Ամենյանը:

Հիշեցնենք, որ այս տարվա հոկտեմբերին առաջին անգամ Երեւանում հյուրախաղերով հանդես եկավ Չինաստանի Ֆուցզյան նահանգի Չժոու քաղաքի տիկնիկային թատրոնը:

Սեւ-սպիտակ կինոնկար՝ Տեր-Պետրոսյանի մասնակցությամբ

Առաջին հետեւությունը, որ կարելի էր անել շաբաթ օրը տեղի ունեցած հանրահավաքում հնչած Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ելույթից, այն է, որ ինչ-որ մեկի ձեռքով ստեղծված սեւ-սպիտակ բեւեռի՝ նախապես անթերի թվացող սցենարում այժմ անթույլատրելի բաներ են կատարվում. բեւեռները տիրապետողները, իսկ ավելի նրանցից՝ Տեր-Պետրոսյանը, կարծես խախտել են նախապես գծված սահմանը եւ անցել անձնավորված փոխադարձ վիրավորանքների, ինչը քաղաքականության մեջ կիրառվում է այն դեպքում, երբ քաղաքական ասելիքն ավարտված է լինում: Իսկ քանի որ բացահայտ վիրավորանքների անցել է առաջին նախագահը (չնայած իր կարծիքով իր ասածները, իմա՝ արձակված փամփուշտները, սլանում են եւ սլանալու են), նրա ասելիքն ավարտվել է: Ավելի խորությամբ եթե նայենք խնդրին՝ այս երկու բեւեռի ձեւավորումը, տեղավորվելով իշխանական թեկնածուի զինանոցում, հենց սկզբից բավական նպատակային է դիտվել գուցե այն առումով, որ ժողովուրդը չէր կարող մոռանալ ՀՀՇ-ական իշխանության դառնությունից, եւ Տեր-Պետրոսյանն, այդպիսով, մի քանի հազար իր կողմնակիցներին միայն հրապարակ բերելով, կնպաստեր իշխանական թեկնածուի վարկանիշի բարձրացմանը: Սակայն 100 տոկոսանոց թվացող այս սցենարը սկսեց կաղալ այն պահին, երբ հայտնի դարձավ, որ դժգոհի ընտրազանգվածը, պարտադիր չէ, որ դա Տեր-Պետրոսյանի ընտրազանգվածը լինի, այնուամենայնիվ գնում է հրապարակ եւ լսում է իշխանության հասցեին արվող քննադատությունը, որպես սրտի մխիթարանք: Այսինքն՝ սեւ-սպիտակ սցենարը, որ նախապես գծվել էր ինչ-որ մեկի գրասենյակում, դուրս է եկել վերահսկողությունից եւ ուրիշ, անկանխատեսելիության պահեր ունեցող ճանապարհով է գնում, քանի որ ժողովուրդը, ում հիշողության վրա հենվելու էր այդ սցենարը, գալիս է հրապարակ, եւ որ ավելի կարեւոր է՝ իր պահի բեւեռը ձեւավորողը որոշեց իր խաղը տանել:

Տես էջ 3

ՀԱՄԱՌՈՏ

Եվրոմիությունը պատրաստ է ճանաչել

Երեկ Բրյուսելում, որտեղ բացվել է Եվրոմիության անդամ երկրների արտգործնախարարների հավաքը, Շվեդիայի արտգործնախարար Կառլ Բիլդը հայտարարել է, որ Եվրոմիության անդամ բոլոր երկրները, բացի մեկից, պատրաստ են ճանաչելու Կոսովոյի անկախությունը առանց ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի հատուկ որոշման: Միակ երկիրը, որը դեմ է Կոսովոյի անկախության ճանաչմանը, Կիպրոսն է, որը վախենում է, որ այդպիսով նախադեպ կստեղծվի եւ կճանաչվի Թուրքիայի զավթած Հյուսիսային Կիպրոսը: Ռուսաստանի արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը հայտարարել է, որ Կոսովոյի անկախության ճանաչումը շղթայական ռեակցիա կառաջացնի:

Տես նաեւ էջ 5

«Չիվիլիտաս-2007»-ը Վարդան Օսկանյանին

Իտալիայի Կոնելիանո քաղաքում Վարդան Օսկանյանին շնորհվել է «Չիվիլիտաս-2007» մրցանակը: Հաղորդվում է, որ այդ մրցանակը հիմնադրվել է 1992-ին մի շարք կազմակերպությունների եւ Եվրոմիության կողմից ու շնորհվում է մարդկային բարձրագույն արժեքներ, հանդուրժողականություն, միասնություն խորհրդանշող անհատներին, որոնց գործունեությունը ուղղված է հանրության եւ մարդկության կենսամակարդակի բարելավմանը: Նախորդ մրցանակակիրներն էին Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Երկրորդը եւ Նոբելյան մրցանակակիր Ռիտա Լեւի Մոնտալչինին:

Տեր-Պետրոսյանը ձեւավորել է հիմնադրամ

Նախագահի թեկնածու առաջադրվածներից դեկտեմբերի 10-ի դրությամբ միայն առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի նախընտրական հիմնադրամի ձեւավորման համար է ԿԲ-ում բացվել հատուկ հաշվեհամար: Հաղորդվում է, որ Ժողովրդական կուսակցության նախագահ Տիգրան Կարապետյանը գրությամբ դիմել է ԿԲ-ին՝ հատուկ հաշվեհամար բացելու համար: Հայաստանի նախագահի թեկնածուի նախընտրական հիմնադրամի առավելագույն չափը սահմանված է 70 մլն դրամ:

Կուսակցությունները անհանգստացած են

Մի շարք քաղաքական կուսակցություններ հայտարարություն են տարածել, որ Վանաձորի դպրոցներում փորձում են աշակերտների միջոցով ճշտել նրանց ծնողների դիրքորոշումը առաջադրված թեկնածուների վերաբերյալ: Տարածված հայտարարության մեջ նշվում է, որ «դպրոցներում հրահանգավորված իրականացվում է աշակերտների, նրանց ծնողների կողմնորոշումը նախագահի թեկնածու, վարչապետ Սերժ Սարգսյանի օգտին»:

Դպրոցական արձակուրդը կսկսվի դեկտեմբերի 24-ին

2007-ի դեկտեմբերի 24-ից մինչեւ 2008-ի հունվարի 6-ը Հայաստանի հանրակրթական դպրոցներում սովորող 3-11-րդ դասարանցիների համար հայտարարվում է ձմեռային արձակուրդ: Իսկ այն դպրոցները, որոնք չեն օգտվել 2007-ի աշնանային (հոկտեմբերի 29-ից մինչեւ նոյեմբերի 4-ը), ինչպես նաեւ չեն օգտվելու 2008-ի գարնանային (մարտի 17-23-ը) արձակուրդներից, ձմեռային հանգստի ժամկետը կերկարաձգվի մինչեւ հունվարի 20-ը: Առաջին եւ երկրորդ դասարանցիների համար դպրոցական ձմեռային արձակուրդը սովորականից երկու շաբաթով ավելի երկար կլինի:

Հերթական ձերբակալությունը Վրաստանում

Վրաստանի «Ախալցխա» տարածաշրջանային վարչության սահմանապահները «Սամեբա» հսկիչ անցակետում դեկտեմբերի 9-ին ձերբակալել են Հայաստանի քաղաքացու: Ինչպես հաղորդում են, սահմանում անձնագրային ստուգման ժամանակ պարզվել է, որ ձերբակալվածը որոշ ժամանակ առաջ Վրաստանի տարածքում է եղել առանց անձնագրային ստուգում անցնելու «Նիժնի Զարամագ» անցակետով: Փաստի առթիվ սկսվել է նախաքննություն:

Նախընտրական տրամադրությունները Վրաստանում ապախարոզչական են

Վրաստանում արտահերթ նախագահական ընտրությունների քարոզչությունն ամենաակտիվ փուլում է, մինչդեռ վրաց ընդդիմությունը գրեթե զրկված է եթերով ներկայացվելու հնարավորությունից: Եվ ժողովրդավարական որակելու համար ընտրական գործընթացների գնահատողներին բավականին օգտակար կլինի այն հանգամանքը, որ ընդդիմության նոյեմբերյան հանրահավաքների ժամանակ հեռուստաեթեր ապահոված միակ հեռուստաընկերությունը՝ «Իմեդին» այսօր երեկոյան ժամը ութին նորից դուրս կգա եթեր:

Հետաքրքրական է, որ Վրաստանի նախկին նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլու քարոզչությամբ զբաղվող մի քանի խոշոր հեռուստաընկերությունների կողքին «Իմեդին» դեռեւս լիարժեք գործելու հնարավորությունը չունի, քանի որ, ինչպես արդեն ընթերցողներին տեղեկացրել է «Ազգը», վրացական ոստիկանության աշխատակիցները դեռ նոյեմբերի յոթին, ի շարս ընդդիմության բողոքի ակցիան ցրելու նպատակով կազմակերպված «օպերատիվ գործողությունների», մուտք գործեցին հեռուստաընկերության տարածք՝ ջարդելով թանկարժեք սարքավորումներ:

Բնականաբար, թեկուզ մասամբ, բայց «Իմեդի» հեռուստաընկերության հեռարձակմամբ կարող են փոփոխվել այն ցուցանիշները, որ ներկա դրությամբ ստացվում են որպես նախընտրական փուլի վարկանիշներ: Մասնավորապես, այս օրերին անցկացված հարցումների արդյունքում վրացական թերթերը հրապարակել են իրենց իսկ անցկացրած հարցումներով ստացված վարկանիշների այնպիսի ցուցակ, որի համաձայն առաջին տեղում Միխեիլ Սաակաշվիլին է: Նրան ձայն տալու պատրաստակամություն է հայտնել հարցվածների 20,4 տոկոսը:

Երկրորդ տեղում ընդդիմության միասնական թեկնածու Լեւան Գաչեչիլաձեն է, որին իրենց քվեն է տալու հարցվածների 16,4 տոկոսը: Հունվարի հինգի արտահերթ նախագահական ընտրություններում թեկնածուներից երրորդը բավականին հետ է մնում ինչպես վարդյա հեղափոխության դրոշակակրից, այնպես էլ ընդդիմության միասնական թեկնածուից: Երրորդ տեղում ընդամենը 2,8 տոկոսով Վրաստանի «Նոր աջեր» կուսակցության ղեկավար Դավիթ Գամկրելիձեն է:

Ռուսական կողմնորոշման, ավելին, ռուսաստանյան շահերի օգտին գործակալական գործառույթների ու գործողությունների մեջ մինչյանց մեղադրող վրաց իշխանությունների ու ընդդիմության հանդեպ բավականին առանձնահատուկ է նրանց վերաբերմունքը, ովքեր այսօր դե ֆակտո իշխանություն են ներկայացնում Աբխազիայում եւ Հարավային Օսիայում: Աբխազիայում մասնավորապես գտնում են, որ հարմար է Սաակաշվիլու թեկնածությունը, իսկ Հարավային Օսիայի առաջնորդն ակնհայտորեն արտահայտվել է ոչ այդ թեկնածուի օգտին՝ նշելով, թե վրաց ժողովուրդը չպետք է սխալվի ընտրության հարցում:

Ըստ էության, այսօրինակ որակումներով կարելի է ենթադրություն անել հենց ռուսաստանյան մոտեցման մասին, թեեւ վերջինս ակնհայտորեն երեւում է նաեւ կոսովյան իրավիճակը նախադեպ ընդունելու, ավելին, աբխազական եւ հարավօսական իրողությունները որպես հանրապետություն ճանաչելու հայտարարություններից: Դրանց առնչությամբ, ի դեպ, վերջին օրերի քննարկումներում անդրադարձներն ավելի շատ են Վրաստանում, քան այս կամ այն թեկնածուի քարոզչությունը:

Առավել հետաքրքրական է, որ ներկա տրամադրություններն ավելի շատ խոսում են հավանական ընտրակեղծիքներից, քան կոնկրետ ծրագրերից: Ընդդիմությունն էլ արդեն իսկ հայտարարում է հանրահավաքային տրամադրությունների մասին՝ նկատի ունենալով, թե իշխանությունները դիմելու են ընտրակեղծիքների:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ,
Թբիլիսի

«Ազգը» սկսում է

Դեկտեմբերի 12-ից **«Ազգ»** թերթի www.azg.am էլեկտրոնային կայքէջում կարող եք ծանոթանալ նախագահական ընտրություններին մասնակցելու հայտ ներկայացրած 9 թեկնածուների կենսագրություններին: **«Ազգը»** նախատեսում է հետագայում ավելի մանրամասն ներկայացնել եւ լուսաբանել թեկնածուների գործունեությունը, նրանց նախընտրական ծրագրերը եւ տեսակետները: Հետագայում **«Ազգը»** հնարավորություն կընձեռի թեկնածուներին իրենց ելույթները եւ տեսաերիզները տեղակայելու թերթի կայքէջում:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Սկսվեց ԳԱԼԱ հեռուստաընկերության հետապնդման դատական փուլը

Ինչպես տեղեկացվել է, Գյումրու ԳԱԼԱ հեռուստաընկերությունում հոկտեմբերի վերջից իրականացրած ստուգումներից հետո հարկային տեսչությունը նոյեմբերի 26-ին դիմել է դատարան՝ ԳԱԼԱ-ից հօգուտ պետբյուջեի 26 մլն դրամի բռնագանձման պահանջով: Բավական խոսուն «զուգադիպությամբ» նոյեմբերի 23-ին ԳԱԼԱ-ի հիմնադիր «ՉԱՊ» ՍՊԸ-ի դեմ տնտեսական դատարան հայց է ներկայացրել նաեւ Գյումրու քաղաքապետարանը՝ Գյումրու հին հեռուստաաշտարակը ԳԱԼԱ-ի սարքավորումներից ազատելու պահանջով:

Երեկ ՀՀ տնտեսական դատարանի Գյումրու նստավայրում Էդիկ Նահապետյանի նախագահությամբ սկսվեց առաջին դատական նիստը քաղաքապետարանի հայցով, որն ընդմիջվեց մինչ գործի բուն քննությանը հասնելը: Նիստի սկզբում հայցվորի ներկայացուցչի պահանջով դատավորը հարկադրված եղավ հեռուստաընկերություններին արգելել դատավարության ընթացքի տեսաձայնագրումը: Մինչ հայցի քննությանն անցնելը պատասխանող կողմի՝ «ՉԱՊ» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչն առաջարկեց հաշտության համաձայնագիր՝ խնդրո առարկա հեռուստաաշտարակի օգտագործման համար քաղաքապետարանի հետ վարձակալական պայմանագիր կնքելու պատրաստակամությամբ: Քաղաքապետարանի ներկայացուցիչն այս առաջարկությունը չընդունեց, որից հետո պատասխանողը դատարանին ներկայացրեց հակընդդեմ հայց՝ հարկադիր սերվիտուտ սահմանելու պահանջով: Այս իրավական հակացությունը հետագայում երեւի բացատրություն կստանա (հայցադիմումի տեքստը չհրապարակվեց), բայց հավանաբար խնդիրը կապված է այն բանի հետ, որ ԳԱԼԱ-ն 2005-ին նորոգել, ամրացրել ու դրանից հետո է օգտագործել այն ժամանակ փաստացի տիրազուրկ, համենայն դեպս տերը չգտնված հեռուստաաշտարակը, իսկ դրա սեփականության պետական գրանցման վկայականը քաղաքապետարանը, ըստ շրջանառվող տեղեկությունների, ստացել է ընդամենը այս նոյեմբերի 5-ին՝ «ՉԱՊ» ՍՊԸ-ում հարկային ստուգումների վերջին օրերին...

Մեկ ժամ ընդմիջում հայտարարելով, ապա վերսկսելով դատական նիստը, դատարանը մերժեց «ՉԱՊ» ՍՊԸ-ի հակընդդեմ հայցը, որից հետո ընկերության ներկայացուցիչը, կասկած արտահայտելով դատավորի անաչառությանը, նրան բացարկ հայտնեց: Այստեղ նիստն ընդմիջվեց՝ բացարկի պատասխանը թողնելով այսօրվան:

Գ. Մ.

Ամենայն հայոց կաթողիկոսն օծեց Ակնաղբյուրի Սբ. Վարդան զորավար մատուռը եւ օրհնեց նորակոչիկներին

Կիրակի օրը Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը Տավուշի մարզի Ակնաղբյուր գյուղում օծեց նորակառույց Սուրբ Վարդան զորավար մատուռը: Մատուռի օծման արարողությանը մասնակցելու համար Ակնաղբյուր էին ժամանել ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանը եւ ՀՀ պաշտպանության նախարար Միքայել Հարությունյանը:

Օրը արժանահիշատակ էր նաեւ այլ իրադարձությամբ: Նորաօծ մատուռի մոտ էին հավաքվել նաեւ բազում զորակոչիկներ, որոնց իր օրհնության խոսքն ուղղեց Ամենայն հայոց կաթողիկոսը. «Մեր հայրերը, երբ մեկնում էին հայրենիքի պաշտպանության առաքելությամբ, համախմբվում էին եկեղեցու կամարների ներքո, իրենց աղոթքն առ Աստված բարձրացնում, Աստծո օգնականությունը հայցում եւ Աստծուն ապավինած մեկնում ծառայության: Ահա այսօր մենք ուրախությունն ունենք ականատեսը լինելու նման մի արարողության, երբ զորակոչիկ հայորդիները ծառայության մեկնելուց առաջ իրենց երդումը պիտի կատարեն եւ աղոթքն առ Աստված բարձրացնեն սրբազան այս մատուռի կամարների ներքո», ասաց Նորին սրբությունը՝ իր գնահատանքը բերելով ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը եւ վստահություն հայտնելով, որ այս նախաձեռնությունը կհաստատվի որպես ընդհանրական կարգ, եւ ամեն զորակոչիկ, հայոց հնամենի գեղեցիկ սովորույթի համաձայն, իր երդումը կկատարի սուրբ խորանների առջեւ՝ ներկայությամբ Երկնավոր Տիրոջ:

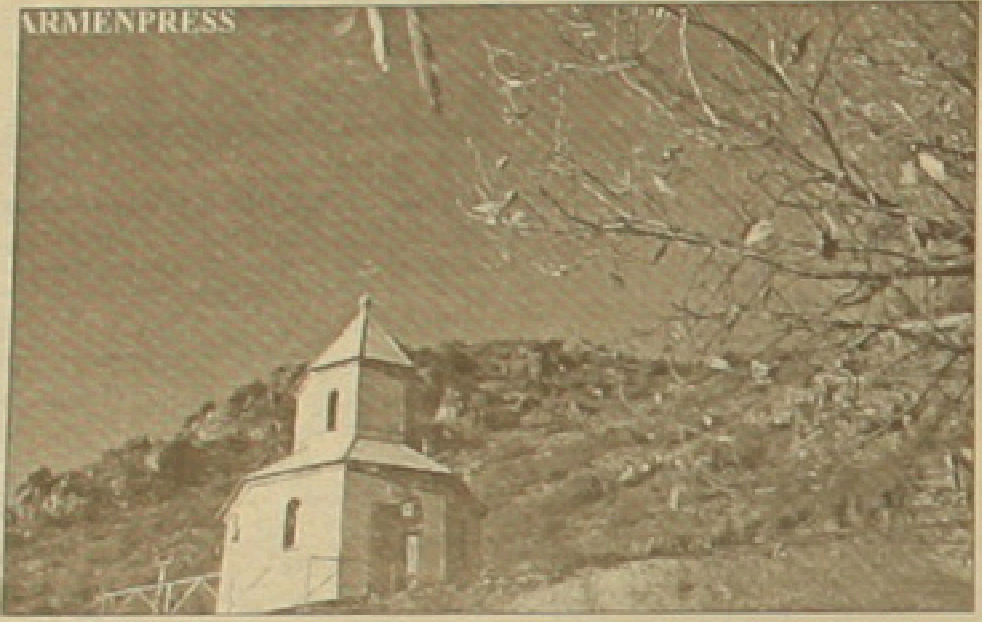

Ծառայության մեկնող երիտասարդներին Վեհափառ հայրապետը հանձնեց Նոր կտակարաններ եւ խաչեր: Նորին սրբությունն իր գնահատանքը բերեց բարերար Միքայել Վարդանյանին, ում հանձնառությամբ ավարտին հասցվեց մատուռի կառուցումը: Այնուհետեւ ամենքը ծաղիկներ դրեցին ուխտատեղի դարձած Վարդանի ծառի հարեւանությամբ կանգնեցված խաչքարի առջեւ, ապա ազգային երգերի ներքո Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ու ՀՀ վարչապետը խաչքարի եւ զորավար Հ. Բաղրամյանի տնկած կաղնիների հարեւանությամբ ծառատունկ կատարեցին:

Ս. Մ.

Պաշտօնական պարգեւատրում Պարոյր Աղպաշեանի

Հինգշաբթի, 22 նոյեմբերի երեկոյեան, «Գաղըն Թաուըր» հիւրանոցին մէջ, 1990-ական թուականներէն սկսեալ «Զարթօնք» օրաթերթի խմբագրապետ Պարոյր Աղպաշեան պարգեւատրուեցաւ Արժանեաց շքանշանով՝ ձեռամբ Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահ զոր. Էմիլ Լահուտի ներկայացուցիչ, նախկին նախարար Սեպուհ Յովնանեանի:

Մեծ թիւով հիւրեր կողքին ձեռնարկին ներկայ էր ազգային բարերար, մամուլի աշխատանքներու նեցուկ կանգնող Կարպիս Մարգարեան:

Հանդիսութեան բացման խօսքը արտասանեց «Կամար» ամսաթերթի խմբագիր **Ժիրայր Դանիէլեանը**: Ան յայտնեց, որ Պարոյր Աղպաշեան հայ մամուլին ծառայած է զանազան օրգաններու միջոցով եւ ներկայիս մաս կը կազմէ «Կամար» գրականութեան եւ արուեստներու անկախ պարբերաթերթի խմբագրութեան, խմբագիրներու սենտիքայի գերագոյն մարմինին, ինչպէս նաեւ Հայաստանի եւ միջազգային լրագրողներու միութիւններուն: «Պատահական չէ, որ ան կը ստանայ հանրապետութեան նախագահ զոր. Էմիլ Լահուտի կողմէ շնորհուած աստիճանի կարգի Մայրիներու շքանշանը», հաստատեց Ժ. Դանիէլեան՝ աւելցնելով, որ անոր մատուցած ծառայութիւնները զինք կը դարձնեն արժանաւորագոյն թեկնածուներէն մէկը այս բարձր պատիւին: «Նախագահը պատուելով Պ. Աղպաշեանը, նաեւ երկու օր առաջ՝ սիրելի հրապարակագիր Շահանդուխտը, պատիւ ըրած կ՚ըլլայ լիբանանահայութեան, որ այս պատիւին վրայ հասնելու առաջին օրէն իսկ անսակարկօրէն սատարած է Լիբանանի վերելքին»:

Խմբագիրներու սենտիքայի նախագահ **Մըլհէմ Քառամ** հաստատեց, որ Պարոյր Աղպաշեանը շքանշանով պարգեւատրելը կը նշանակէ, թէ Լիբանանի մէջ գոյութիւն ունին անձեր, որոնք կ՚արժեւորեն խօսքը: Ան շեշտեց, որ Պ. Աղպաշեան իր գործունէութեան մէջ որդեգրեց հայրենասիրութեան, խիզախութեան եւ պատասխանատուութեան սկզբունքները: Ան հպարտութիւն նկատեց Լիբանանի մէջ ներկայութիւնը Պարոյր Աղպաշեանի նման լրագրողներու, որոնց գրիչը հայրենասիրութեան, հաւատարմութեան եւ ճշմարտութեան ծառայած է:

«Արարատ» օրաթերթի խմբագիր **Աւետիս Ճիւրմեան** իր խօսքը սկսաւ՝ «Հոսող գրիչները չեն կոտրիր... հոսող գրիչները չեն փշրիր...» խօսքով: Ան պատմեց «Զարթօնք» օրաթերթին մէջ Պ. Աղպաշեանի ունեցած ծառայութեան մասին, ծառայութիւն մը, որ եղաւ հայրենասիրութեան, լայնախոհութեան, Սփիւռք-Հայրենիք կապերու սերտացման խորհրդանիշը: Ա. Ճիւրմեան մաղթեց, որ այս պարգեւատրումը Պ. Աղպաշեանի ասպարէզին մէջ ըլլայ նոր մեկնարկի մը սկիզբը:

«Ազդակ»-ի տնօրէն եւ խմբագրապետ **Շահան Գանտահարեան** անդրադարձաւ հայ մամուլին կատարուած վերջին իրադարձութիւններուն՝ Գաբրիէլ Չէմպէրճեանի յաչկացումով «Ի խնդիր հայ մամուլի պահպանման» գրասենեակի բացման ձեռնարկում, նախագահական շքանշանով Շահանդուխտի պարգեւատրում, Էպլիղաթեան ընտանիքին կողմէ մամուլի ֆոնտի հաստատում եւ ծանօթ խմբագրապետ Պարոյր Աղպաշեանի պարգեւատրում՝ հաստատելով, որ այդ իրադարձութիւնները կը զօտեպնդեն մեզ:

Շ. Գանտահարեան հաստատեց, թէ լիբանանահայ մամուլի եւ լրատու միջոցներու 27 ներկայացուցիչներ հանդիպումներ կ՚ունենան՝ արծարծելու համար մամուլին առնչուած հրատապ նիւթեր, եւ անոնց ձեւաւորման նախապատրաստական աշխատանքներուն մէջ յատուկ դեր ունի Պ. Աղպաշեան:

Այնուհետեւ Հանրապետութեան նախագահի ներկայացուցիչ, նախկին նախարար **Սեպուհ Յովնանեան** կատարեց Աստիճանի կարգի մայրիներու շքանշանի տուչութիւնը՝ Պարոյր Աղպաշեանին:

Իր կարգին՝ **Պարոյր Աղպաշեան** յայտնեց, թէ մամուլը իր աշխարհը եղած է եւ խոստացաւ, որ սակայն այդ աշխարհը պիտի մնայ իր մէջ, որովհետեւ սակայն ընթերցողներ կան, ընթերցողներ կան, այնքան ատեն, որ մեր ժողովուրդին եւ մեր հայրենիքին կը ծառայենք: «Ես վստահ եմ, որ այդ ուղին պիտի շարունակեմ, որովհետեւ այդ է առաքելութիւնս», հաստատեց Պ. Աղպաշեան եւ իր խորին շնորհակալութիւնները յայտնեց Հանրապետութեան նախագահ զոր. Էմիլ Լահուտին, որ այդ գնահատանքին արժանացուց զինք, ինչպէս նաեւ Շահանդուխտը: «Ասիկա պատիւ է մասնաւորաբար լիբանանահայ գաղութին, ընդհանրապէս մեր հայ մամուլին եւ ինչու չէ նաեւ լիբանանեան մամուլին, որուն ուղղակիօրէն թէ անուղղակիօրէն մաս կը կազմենք մենք», շեշտեց ան:

Այնուհետեւ իրենց սրտի խօսքերն արտասանեցին Հայաստանի դեսպան Վահան Տէր-Ղեւոնդեանը, Գրիգոր Ծ. վրդ. Չիֆթճեանը, հայր Անդրանիկ վրդ. Կռանեանը, Երուանդ Քասունին, Անդրանիկ Տաքէսեանը, Գասպար Տէրտէրեանը, Արմէն Յարութիւնեանը, Պետօ Սիմոնեանը, Սարգիս Կիրակոսեանը, Զաւէն Մսըրլեանը, Համբիկ Մարտիրոսեանը եւ Օհան Պոստանճեանը:

«Ազդակ», 24 նոյ. 2007, Բէյրութ

ՀԱԿԻՐՃ

Քահանայական ձեռնադրություն Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում

Դեկտեմբերի 9-ին Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Գեղարքունյաց թեմի առաջնորդ Մարկոս եպս. Հովհաննիսյանի ձեռամբ երեք սարկավագներ ստացան քահանայական ձեռնադրություն եւ օծում:

Մարկոս սրբազանը նորընծա քահանաներին վերանվանեց հոգեւոր նոր անուններով. Գոռ սրկ. Գեւորգյանը վերանվանվեց տ. Հակոբ, Հակոբ սրկ. Մովսիսյանը՝ տ. Արսեն, իսկ Արման սրկ. Երիցյանը՝ տ. Մեսրոպ:

Մարկոս սրբազանին եւ նորընծա քահանաներին վեհարանում ընդունեց Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը: Շնորհավորելով Մարկոս սրբազանին՝ անդրանիկ քահանայական ձեռնադրության կատարման եւ նորընծաներին՝ քահանայանալու առիթով, Նորին սրբությունն անդրադարձավ հոգեւորականի բարձր եւ պատասխանատու կոչմանը, կարեւոր ծառայությանը Հայ եկեղեցու եւ հայ ժողովրդի կյանքում: Վեհափառ հայրապետը մաղթեց նրանց հաստատուն մնալ իրենց կոչման մեջ, չընկրկել դժվարությունների առջեւ, հավատքով ու համբերությամբ հաղթահարել դրանք, սիրով եւ նվիրումով ծառայել մեր ժողովրդին:

Կարգալույծ է հռչակվել կուսակրոն հոգեւորականը

Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի տնօրինությամբ ուխտազանցության համար կարգալույծ է հռչակվել Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբան Հովհաննես աբեղա Մայիլյանը:

Կարգալույծ հռչակված Հովհաննես աբեղան այսուհետեւ կդասվի աշխարհականների շարքը՝ Վարդգես Մայիլյան ավազանի անունով:

Ս. Մ.

Ո՞ւմ կսատարի «Ժառանգությունը»

Կուսակցության քաղաքական քարտուղար **Վարդան Խաչատրյանը** նշել է, որ իրենք չեն սատարի իշխանությունների թեկնածուին: Վարդան Խաչատրյանի խոսքերով, կուսակցության խորհրդի նիստում, մասնավորապես, առաջարկվել է պաշտպանել ԱԺՄ նախագահ Վազգեն Մանուկյանի եւ առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի թեկնածությունները: Վերջնական որոշումը կկայացվի կուսակցության խորհրդի ընդլայնված նիստում՝ վարկանիշային քվեարկության ճանապարհով: Վերջնական որոշման համար կուսակցությունը պատրաստվում է մի շարք հարցեր ուղղել թեկնածուներին, ակնկալելով հրապարակային պատասխաններ: Մասնավորապես, կուսակցությունը կարեւորում է «Օպերատիվ հետախուզության մասին» օրենքի կիրառման, կոռուպցիայի դեմ պայքարի մարտավարության, ղարաբաղյան խնդրի լուծման հարցերը:

Երիտասարդ ՕԵԿ-ականները Ծաղկաձորում

Օրինաց երկիր կուսակցության գրասենյակից հաղորդում են, որ դեկտեմբերի 8-10 Ծաղկաձորում տեղի է ունեցել կուսակցության երիտասարդական միության քաղաքական համաժողովը: Հաղորդվում է, որ հավաքի ժամանակ երիտասարդների հետ հանդիպել է նախագահի առաջադրված թեկնածու Արթուր Բաղդասարյանը: Վերջինս պատասխանել է երիտասարդների հարցերին, լսել առաջարկություններն ու մոտեցումները՝ տարաբնույթ խնդիրների առնչությամբ:

Երեւանցիների 78 տոկոսն ընտրել է իր բժշկին

Այս տարվա 11 ամիսներին Երեւանում տեղամասային բժիշկներին այցելությունների թիվը կազմել է 1 մլն 751 հազար, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 1 մլն 664 հազարի փոխարեն: Այս մասին երեկ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց Երեւանի քաղաքապետարանի առողջապահության եւ սոցիալական հարցերի վարչության պետ **Արմեն Սողոյանը**: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ Երեւանի բնակչության 78 տոկոսն արդեն ընտրել է իր բժշկին: Ինչ մնում է ստացիոնար բուժօգնությանը, ապա 25 հազար մարդ են օգտվել դրանից, որից 14 հազարը սպասարկվել են պետպատվերի շրջանակներում: Վարչության պետը նաեւ նշեց, որ այս ժամանակահատվածում անվճար դեղորայք է ստացել 117 հազար մարդ, ինչը 2 տոկոսով ավելի է նախորդ տարվանից:

Երեւանի քաղաքապետարանի ենթակայության տակ գտնվող բուժհիմնարկներում Համաշխարհային բանկի վարկային միջոցներով իրականացվող ծրագրերի մասին խոսելով, Արմեն Սողոյանն ասաց, որ «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ» բժշկական կենտրոնը 120 մլն դրամ է ստացել վերակառուցման շինարարական աշխատանքների համար, իսկ նոր բուժսարքավորումների ձեռքբերման համար տրված գումարը կազմել է 545 մլն դրամ: «Սուրբ Աստվածամայր» բժշկական կենտրոնին ՀԲ-ի տրամադրած վերանորոգման գումարը կազմել է 720 հազար դոլար, իսկ բուժսարքավորումների ձեռքբերման գումարը՝ 1,9 մլն դոլար: Բացի այդ, «Քանաքեռ-Զեյթուն» բժշկական կենտրոնում, արդեն քաղաքապետարանի միջոցներով, կառուցվել են նոր վիրաբուժարան եւ վերակենդանացման բաժանմունք, իսկ «Գրիգոր Նարեկացի» կենտրոնից վերանորոգվել է Սարի թաղի պոլիկլինիկան:

Ս. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԹ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) /հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ տառով յողվածները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Ս. Սարգսյանին եւ Գ. Ծառուկյանին գովերգում են, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին սեւացնում

Ոչ մի անգամ նախընտրական քարոզչաշրջան այսքան ոչ քաղաքակիրթ չի եղել

Հեռարձակվող 8 լրատվամիջոցների նոյեմբերյան հեռարձակումների մոնիտորինգի արդյունքներով հոկտեմբեր ամսվա համեմատ նոյեմբերին լրատվամիջոցներն ավելի ագրեսիվ են դարձել՝ հատկապես հանրապետության առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի նկատմամբ: 7 հեռուստաընկերությունների եւ Հանրային ռադիոյի նոյեմբեր ամսվա հեռարձակումների մոնիտորինգի արդյունքները երեկ «Ուրբաթ» ակումբում ներկայացրեց Երեւանի մամուլի ակումբի (ԵՄԱ) նախագահ **Բորիս Նավասարդյանը:** «Թիմ» հետազոտությունների կենտրոնը՝ Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանի մասնաճյուղի եւ ԵՄԱ-ի աջակցությամբ է իրականացրել մոնիտորինգը, որի արդյունքները, մեղմ ասած, հուսադրող չեն:

Բորիս Նավասարդյանը ներկայացված արդյունքները համեմատելով իրենց կատարած նախորդ մոնիտորինգների արդյունքների հետ՝ փաստեց, որ նախընտրական ոչ մի շրջանում հեռարձակող լրատվամիջոցները երբեք այսքան ագրեսիվ չեն եղել եւ նրանց պահվածքի պատճառը սպասվող իրադարձությունների անկանխատեսելիությունն է: Նախընտրական լուսաբանումներից անգամ մտահոգվել են մտավորականներն ու մի շարք դասախոսներ, ովքեր դեկտեմբերի 3-ին հեռարձակողների նախընտրական լուսաբանումները քննադատող հայտարարություն էին տարածել: «Սա, իհարկե, շատ զարմանալի էր մեզ համար, քանի որ ակադեմիական, կրթական ոլորտում էլ քաղաքական ճնշումներ կան, բայց այս դեպքում մի քիչ պահպանողականները հայտնել են իրենց դիրքորոշումը», ընդգծեց ԵՄԱ նախագահը:

Նոյեմբեր ամսին հեռուստաընկերությունների եւ Հանրային ռադիոյի լուսաբանումներում կրկին ահռելի ծավալներ են բաժին ընկել վարչապետ, ՀՀԿ նախագահ, նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանին (944 հիշատակում), նրան զիջելով երկրորդ տեղում են Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին հատկացված լուսաբանումները (499), այնուհետեւ ՀՅԴ-ական նախագահի թեկնածու Վահան Հովհաննիսյանն է (235), Վարդան Օսկանյանը (228) եւ Գագիկ Ծառուկյանը (119): Սերժ Սարգսյանի հիշատակումներից 162-ը դրական են, 768-ը՝ չեզոք, իսկ 14-ը, այ քեզ զարմանք, բացասական: Սերժ Սարգսյանին բացասաբար անդրադարձել են 2 անգամ Հանրային հեռուստատեսությունը, այն էլ մեկ անգամ Արամ Կարապետյանի «շուրթերով» (այսինքն՝ վարչապետի մասին վերջինիս ասածն է մեջբերվել), 2 անգամ՝ ԱԼՄ-ն, 1 անգամ՝ Հ2-ը, 6 անգամ՝ «Երկիր մեդիան», 1 անգամ՝ «Կենտրոնը», 2 անգամ՝ «Շանթը»: Եթե Սերժ Սարգսյանի հիշատակումներում գերակշռում են չեզոք եւ դրական անդրադարձները, հասկանալի է, որ առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին մեծապես հատկացվել են բացասական անդրադարձները (293 հիշատակում), ինչն անգամ ավելի շատ է, քան Սերժ Սարգսյանի օգտին եղած դրական լուսաբանումները: Ինչպես նախորդ անգամ, երեկ էլ Բորիս Նավասարդյանը շեշտեց Գագիկ Ծառուկյանի մասին եղած լուսաբանումների առատությունը՝ միաժամանակ նշելով, որ նրա դեպքում հեռարձակվում է ոչ թե քաղաքական, այլ իմիջային գովազդ:

Ուշագրավ է հեռարձակողների նոր որակների հայտնությունը: ԵՄԱ նախագահ Բորիս Նավասարդյանի խոսքով, նկարագրված «ընդհանուր կանոնից» բացառություն է կազմում «Երկիր մեդիա» հեռուստաալիքը, որտեղ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ Սերժ Սարգսյանի դրական ու բացասական հիշատակումների քանակն ավելի հավասարակշռված է: Իսկ նախորդ ընտրությունների լուսաբանման դիտարկման արդյունքներով, ԵՄԱ նախագահի խոսքով, առավել հավասարակշիռ Հանրային ռադիոն այս անգամ անկողմնակալությամբ աչքի չի ընկնում:

Ինչ վերաբերում է լրատվական բլոկներից դուրս «հյուր ստուդիայում» ձեւաչափին, ապա, մոնիտորինգի արդյունքներով, ակնհայտ բացառություն է Տիգրան Կարապետյանը. նրա 15 բանավիճային հաղորդումներից 14-ը եթեր է հեռարձակվել իր իսկ հեռուստաալիքով: Բորիս Նավասարդյանի խոսքով, վերը նշված ձեւաչափով առավել հաճախ հաղորդումներ չպատրաստելու մեղքը ոչ միայն ԶԼՄ-ներինն է, այլեւ քաղաքական գործիչներինը, ովքեր խուսափում են հարցերին պատասխանելուց: Թե ովքեր են խուսափում նման հանրային շփումներից, ԵՄԱ նախագահին հայտնի է հետեւյալը. «Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հրաժարվում է եւ եղել են դեպքեր, որ հեռուստաընկերություններն առաջարկել են, նա հրաժարվել է: Գիտեմ, որ որոշակիորեն առայժմ հանրային ելույթներից խուսափում է Րաֆֆի Հովհաննիսյանը, երեւի դեռ պարզ չէ կուսակցության դիրքորոշումը: Պարզ է, որ դժվար հասանելի է Սերժ Սարգսյանը: Եթե կան պատրաստված իրավիճակներ, պատրաստված հարցեր, նա բավականին շատ երկար խոսում է, բայց գալ հարցազրույցի՝ առանց իմանալու ինչ հարցեր են լինելու, չի գա: Կան գործիչներ, ում հետ տեխնիկապես բարդ է պայմանավորվելը: Այդ գործիչներից է Արտաշես Գեղամյանը, որ կարծես չի խուսափում լրագրողների հետ շփումներից, բայց եթե ֆորմատը սահմանափակում է իր խոսելու հնարավորությունը, հրաժարվում է»:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ

«50 գրամ թթի օղի կխմեմ՝ Գորիսի թթի արաղը»

Բաղադրատոմս է առաջարկում Տիգրան Կարապետյանը

«Տեսակետ» ակումբում երեկ հյուրընկալված Ժողովրդական կուսակցության նախագահ **Տիգրան Կարապետյանը**, որն առաջադրել է իր թեկնածությունը նախագահական ընտրություններում, երեսուն րոպե տեւած ասուլիսում հնչած հարցերին փորձեց կամ լակոնիկ ձեւով պատասխանել, կամ էլ վերածել կատակի: Պարզվում է՝ պարոն Կարապետյանին, «Գելափ»-ի հարցումների տվյալներով, միայն մեր ազգաբնակչության մեկ տոկոսը չի ճանաչում: Իսկ 33 տոկոսը Կարապետյանի անձին եւ նրա կուսակցության գործունեությանը տվել է դրական գնահատական: Ինչո՞վ է պայմանավորված այս ամենը: Բոլորիս հայտնի են Տիգրան Կարապետյանի բարեգործությունները եւ դժգոհությունը, որ նա հնչեցրեց ասուլիսին, թե մամուլը չի անդրադարձել իր գործերին: Այդ էր պատճառը, որ Տիգրան Կարապետյանը ասուլիսի էր եկել ոչ թե ներկայացնելու ներքաղաքական վիճակը կամ որպես նախագահի թեկնածու՝ իր դիրքորոշումները, այլ ինչպես ինքն ասաց. «Մի օր մեկը չասաց, թե տեսեք, Տիգրան Կարապետյանը ժողովրդին Սեւան տարավ ու բերեց»: Ճիշտ է ասում պարոն Կարապետյանը, բայց նկատենք, որ նրա հեռուստաընկերությունը այնքան շատ է անդրադարձել դրանց, որ կարիք էլ չկա մյուս ԶԼՄ-ներով ներկայացնելու: Ինչեւէ, կատակը՝ կատակ, բայց հարցին՝ որն է առաջին քայլը լինելու Տիգրան Կարապետյանի՝ դառնալով ՀՀ նախագահ, ապագա նախագահն ասաց. «50 գրամ թթի օղի կխմեմ՝ Գորիսի թթի արաղը: Ստամոքսի համար լավ է, կուզեք ռեցեպտը տամ»: Ահա այսպիսի տրամադրությամբ էլ պարոն Կարապետյանը փորձելու է կոռուպցիայի դեմ պայքար տանել, իշխանական թեւերի մեջ մրցակցություն մտցնել, ինչպես ինքը ներկայացրեց իր ծրագրում:

«Արդարությունը բոլորից շատ ինձ հետ են կապում, որովհետեւ ես ընտրակաշառք չեմ բաժանում: Ես արդար եմ գնում ընտրության: Չեմ փոխվել՝ ինչպիսին կայի առաջին օրվանից: Ոչ փոխել եմ իմ հայացքները, ոչ մեր գաղափարներն են պղծվել: Մարդիկ կան, կուսակցության ղեկավար են, բայց առաջադրվում են Հանրապետական կուսակցության ցուցակում: Ես դա չեմ հասկանում ընդհանրապես: Այն խավը, որը ձգտում է ազնվության, որը ցանկանում է բարելավել իր վատ պայմանները, այդ էլեկտորատն է մերը, որը կապում են մեր բարի դաշտի հետ: Եթե 16 տարի իշխանավորը իշխանավորի հետ է պայքարում, ապա որպես գործոն ժողովուրդը գոյություն չունի: Եթե որպես գործոն ժողովուրդը գոյություն չունի, ուրեմն ընտրությունը լեգիտիմ չէ», ասում է պարոն Կարապետյանը:

Հարցին, թե ինչպե՞ս կբացատրի պարոն Կարապետյանը այն հանգամանքը, որ եթեր է տալիս իր մրցակիցներին, այսպես պատասխանեց. «Մենք աշխատում ենք այն սկզբունքներով, որ աշխատանքի դիմաց շահույթ ստանանք: Այն օրվանից, երբ սկսվի քարոզարշավը, ես եթեր դուրս չեմ գա որպես մեկնաբան»:

Ո՛վ կլինի վարչապետ, եթե Տիգրան Կարապետյանը դառնա նախագահ՝ միանշանակ պատասխանեց. «Րաֆֆի Հովհաննիսյանը: Որովհետեւ ոնց կլինի առանց ԿՀԿ-ի: Անպայման պետք է բոլոր ռազմավարական կենտրոնները ներառված լինեն: Եթե 16 տարի դրսից են ղեկավարում մեր արտգործնախարարությունը... Ես չեմ ասում, որ նա ագենտ է: Մենք ունենք տեսահոլովակ, որտեղ Ստեփան Սաֆարյանը ասում է, որ համագործակցում է գրեթե բոլոր պետությունների հետ: Եթե ԱՄՆ-ից սերտ կապի մեջ ենք՝ ի՞նչ վատ է՝ գեղեցիկ է: Եթե Արամ Կարապետյանի մասին ասում են գոռ, ինչի վատ զգանք»:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Այսօր

- Ժամը 11.00-ին մշակույթի նախարարությունում տեղի կունենա «Կոմիտաս» քառյակի համերգային նոր ծրագրերի վերաբերյալ մամուլի ասուլիս:
- Մեկ ժամ անց Ժողարվեստի թանգարանում կամփոփվեն լուսանկարչական արվեստի հանրապետական 2-րդ ցուցահանդես-մրցույթի արդյունքները:
- Նույն ժամին «Մոսկվայի տանը» տեղի կունենա Ավրամ Ռուսոյի մամուլի ասուլիսը:
- Ժամը 13.00-ին «Ուրբաթ» ակումբում տեղի կունենա «Ազգային համաձայնություն» կուսակցության ղեկավար Արամ Հարությունյանի մամուլի ասուլիսը:
- Նույն ժամին «Մոսկվայի տան» կինո-համերգային դահլիճում տեղի կունենա 2007-ի Հայաստանի բասկետբոլի առաջնության մրցանակակիրների պարգեւատրման արարողությունը:
- Ժամը 13.00-ին «Հայելի» ակումբի հյուրն է մարքսիստ Դավիթ Հակոբյանը:
- Ժամը 14.00-ին Ազգային գրադարանում կկազմակերպվի միջոցառում՝ նվիրված Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիրի 40-ամյակին:
- Ժամը 18.00-ին Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդարանում «Կինոարտադրության խնդիրները Հայաստանում» թեմայի շուրջը կխոսեն «Մի վախեցիր» ֆիլմի ռեժիսոր Արամ Շահբազյանը եւ Մխիթար քահանա Ալոյանը:
- Ժամը 19.00-ին Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում տեղի կունենա ՀՅԴ-ի 117-ամյակին նվիրված հանդիսություն:

Սեւ-սպիտակ կինոնկար...

1-ին էջից

Չի կարելի ասել, թե հենց այն զանգվածն է հավաքվում, որը ներշնչող մի թիվ կարող է դառնալ Հայաստանի առաջին նախագահի քվեների տոկոսն ընտրությունների ժամանակ, սակայն «Ազատության» հրապարակում իշխանությանն ու նրա թեկնածուին անհանգստացնող թիվ հավաքվում է: Այդ է պատճառը, որ բարձր իշխանության ներկայացուցիչները, փոխանակ օլիմպիական հանգստությամբ վերաբերվեն հանրահավաքներին՝ որպես դեմոկրատական երկրի ատրիբուտի, եւ հիշելով խորհրդարանական ընտրություններում ընտրողի տված համոզիչ քվեն՝ ավելորդ նյարդայնություն չցուցաբերեն, դուրս են գալիս քաղաքական բանավեճի շրջանակից՝ տարբեր որակումներ տալով եւ ամեն անգամ արձագանքելով Տեր-Պետրոսյանի մեսիջներին: Մի բան այս նախնական սցենարից պահպանվել է՝ արձագանքները եւս արձագանքներ են ունենում, եւ բեւեռացումը տաք ու գործող է մնում: Սակայն անհանգստացնողն այստեղ ուրիշ բան է՝ որ փոխադարձ հրաձգություններն արդեն անցնում են ամեն չափ ու սահման, հատկապես Հայաստանի առաջին նախագահի դեպքում, երբ վերջինս արդեն իջել է ամբոխահաճո հայտարարությունների մակարդակի՝ սկսել է նաեւ ասել այնպիսի բաներ եւ այնպիսի ոճով, ինչ որ պահանջարկված է հանրահավաք լցող ներկաների մեծ մասից: Բացի այդ, Տեր-Պետրոսյանը եւս չքաքցնելով իր վիրավորվածությունը իշխանական տարբեր թեւերից եկող մեղադրանքներից՝ անցնում է անձնավորված հիշոցների մակարդակի՝ քաղաքական բանախոսության ամեն սահման անցնելով: Ի դեպ, սա միայն մենք չենք ասում, հենց երեկ «Ժառանգություն» կուսակցության քարտուղար Վարդան Խաչատրյանը եւս արտահայտվել է այդ թեմայով. «Երկու կողմի առումով էլ ինչ-որ չափի խախտման տեսանելի տատանում գոյություն ունի, եւ դա առավել անցանկալի է, որովհետեւ քաղաքական վիճաբանությունը, իմ խորին համոզմամբ, պետք է ընթանա հնարավոր կոռեկտության շրջանակում, եւ անձնական բնույթի խոսակցությունները ուղղակի ցույց են տալիս, որ իշխանություն ասվածը դեռեւս լիարժեք չի ընկալվում Հայաստանում», ասել է նա՝ նախկին եւ ներկա իշխանությունների երկուստեք մեղադրանքներում քաղաքական էթիկայի երկկողմանի խախտում արձանագրելով:

Մեջբերենք Տեր-Պետրոսյանի շաբաթօրյա ելույթի անձնավորված վիրավորանքներ պարունակող հատվածները, եզրակացությունը թողնելով ընթերցողին:

«Թրքամետության (Տեր-Պետրոսյանի-Մ.Խ.) մասին են խոսում մարդիկ, ովքեր իրենց գիտակցական կյանքի մի տեւական հատվածում ստորաքարշորեն ծառայել են թուրքին»: Նշելով Սերժ Սարգսյանի եւ Ռոբերտ Քոչարյանի՝ տարբեր ժամանակներում տարբեր կուսակցությունների անդամ լինելու փաստը՝ Տեր-Պետրոսյանը չափն անցավ. «Եթե պետք լինի, վաղը նրանք կդառնան մուսավաթական», ասաց, եւ ապա՝ «Քոչարյանն ու Սարգսյանը, այսպիսով, չեն տարբերվում ոչ միայն մոնղոլ աշխարհակալներից, այլեւ իրենց անմիջական նախնիներից՝ Փանահ խանից ու Մելիք-Շահնազարից»: Եվ՝ «Օրինական ընտրություններ անցկացնելու պարագայում ՀՀ ցանկացած քաղաքացի կարող է հաղթել նախագահացու վարչապետին: Այնպես որ Սերժ Սարգսյանն իրականում այլընտրանք չունի: Իսկ եթե, այնուամենայնիվ, ունի, ապա այլընտրանքը Սաշիկն է կամ Թոխմախի Մհերը»:

Մի խոսքով, այս կարգի բազմաթիվ որակումներից բացի՝ Տեր-Պետրոսյանը պատասխանեց նաեւ Ղարաբաղը հանձնելու վերաբերյալ իրեն ուղղված մեղադրանքներին՝ Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը վերջին տասը տարում լիակատար ձախողված եւ կրախի մատնված համարելով, որպես ցեղասպանությունից վերապրածի ժառանգ հայտարարեց, թե ցեղասպանության թանգարանն իր օրոք է կառուցվել եւ առաջին ճանաչումներն իր օրոք են եղել, վայրենի սեփականաշնորհումը գցեց մարդկանց եւ հանգամանքների վրա: Անուն առ անուն դիմեց գործարարներին. «Մինչեւ ե՞րբ պիտի հանդուրժեք ձեզ պատիվ չբերող նվաստացումը, մինչեւ ե՞րբ պիտի հաշտվեք ձեր ստրկական վիճակի հետ»՝ կոչ անելով նրանց միանալ իր կողմնակիցների շարքերին: Օգտագործվեցին գործարարներին ուղղված այնպիսի հոգեցունց խոսքեր, ինչպիսիք են՝ «ինչպես եք գիշերը քնում, մի՞թե ավելի շատ բան ունեք կորցնելու, քան ժողովուրդը, ինչպե՞ս եք կարողանում նայել ձեր կանանց եւ երեխաների աչքերին», եւ այլն: Լավ, եթե միայն երեք տարով եք գալիս եւ իշխանություն չեք ուզում, այլ՝ միայն ախոռ մաքրելով պիտի զբաղվեք, գործարարները ձեր ինչի՞ն են պետք:

Հանրահավաքայինների շարքերում «հին-բարի» ժամանակների նման կային «Ամո՛թ» եւ «Այո՛» գոչող ու ծափերը նախաձեռնող կանայք: Մի խոսքով՝ օգտագործվում է ՀՀՇ-ի ժամանակին կիրառած եւ այժմ համալրված քաղտեխնոլոգիաների լիակատար արսենալը, որը եթե ընտրաքվեների մեծ տոկոս չբերի էլ այս թեկնածուին, իշխանական թեւի թեկնածուին տհաճություններ պատճառելու է:

Նախագահական ընտրությունների քարոզարշավը, եթե մյուս 7 թեկնածուները այլ քայլեր չձեռնարկեն, սպառնում է հենց այս սեւ-սպիտակ պատկերն էլ ունենալ, ինչը ձեռնտու է երկու բեւեռների թեկնածուներին, բայց էլ ուրիշ ոչ մեկին: Այս սխեման կարող է քանդվել, այնուամենայնիվ, եթե մի քանի թեկնածու կարողանան իրենց շուրջը միավորում ստեղծել:

Այլապես՝ եթե ոչ տխուր, ապա ձանձրալի է դառնում սեւ-սպիտակ այս կինոնկարի ներսում: Մանավանդ՝ եթե ՀՀՇ-ն է հայտ ներկայացնում սպիտակ ձեռնոցներով վերադառնալու իշխանության, իր իշխանության ժամանակի սեւ գույները մի երես էժանագին սպիտակ ներկով հանրահավաքներում ներկելով:

ԱՐԳԻՇՏԻ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԱԶԳ

Վերլուծություն

Հնարավո՞ր է արդյոք Տեր-Պետրոսյանի վերադարձը իշխանական բուրգ

Հայաստանի առաջին նախագահի մուտքը քաղաքական դաշտ լուրջ հետաքրքրություն է առաջացրել ոչ միայն հայկական, այլեւ միջազգային մամուլում: Նման հետաքրքրությունը հասկանալի է. միթե չէ, որ երկու անգամ իշխանության եկած անձը որոշ ժամանակ անց փորձում է վերադառնալ իշխանության: Հետեւաբար այս ֆենոմենը զուտ քաղաքագիտական տեսանկյունից բավականին հետաքրքրական է, մանավանդ որ միջազգային պրակտիկայում նման դեպքերը հազվագյուտ են: Օրինակ, նախագահական կառավարման մեծ փորձ ունեցող ԱՄՆ-ում նման դեպք առաջին անգամ գրանցվել է 1912-ին, երբ նախագահ Թեոդոր Ռուզվելտը, որը 1901-1909-ին արդեն կառավարել էր այդ երկիրը, 4 տարի անց փորձեց վերադառնալ քաղաքականություն՝ պայքարի մեջ մտնելով գործող նախագահ եւ իր նախկին փոխնախագահ Վիլյամ Թաֆթի դեմ, սակայն այդ փորձն ավարտվեց անհաջողությամբ: Պատմությանը հայտնի է նաեւ Ֆրանսիայի նախկին ղեկավար Շառլ դը Գոլի հաղթական վերադարձը իշխանության, եւ ձեւավորվեց Ֆրանսիայի 5-րդ հանրապետությունը: Սակայն վերը նշված երկու՝ թե՛ հաջողված եւ թե՛ անհաջող փորձերը տեղի են ունեցել ոչ միայն տարբեր երկրներում, այլեւ տարբեր քաղաքական իրավիճակներում: Եթե Թեոդոր Ռուզվելտի վերադարձը պայմանավորված էր միմիայն այդ գործչի քաղաքական հավակնություններով, ապա Շառլ դը Գոլի վերադարձը բխում էր այդ երկրում ձեւավորված ներքաղաքական իրավիճակից: Այսինքն՝ միայն ներքաղաքական պահանջի գոյության պայմաններում է հնարավոր է այս կամ այն նախկին քաղաքական գործչի վերադարձը իշխանական բուրգ: Հետեւաբար կարեւոր է հասկանալ, կա՞ արդյոք նման պահանջ Հայաստանում:

Կառավարման երկու ժամանակահատված

Եթե համեմատենք մեր երկրի պատմության տերպետրոսյանական ժամանակահատվածը քոչարյանական շրջանի հետ, ապա կարող ենք նկատել քաղաքական եւ որակական մի քանի տարբերություններ, որոնցով էլ թելադրված ստեղծվել է նոր քաղաքական իրավիճակ Հայաստանում: Այստեղ, եթե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի կառավարման տարիներին տեղի էր ունենում նոր քաղաքական համակարգի ձեւավորում, ապա Ռոբերտ Քոչարյանին «բաժին հասավ» քիչ թե շատ ձեւավորված եւ գործող քաղաքական համակարգ: Սակայն էական տարբերությունը այստեղ այն էր, որ առաջին նախագահի կառավարման տարիներին այդպես էլ չձեւավորվեց ուժեղ կենտրոնացված իշխանություն, ինչն առկա է ներկայումս: Քոչարյանը օգտվելով տերպետրոսյանի շրջանում գրված սահմանադրությունից, որը լիակատար ու անվերահսկելի լիազորություններ էր տալիս նախագահին, կարողացավ ստեղծել իշխանական կոշտ «ուղղահայաց», երբ վերահսկվում է ամեն ինչ, ոչ միայն նախարարները եւ նրանց սպասարկող քաղաքական կուսակցությունները, այլ նաեւ լրատվամիջոցները:

Առաջին նախագահի շրջանում գոյություն ուներ թույլ վերահսկողություն թե՛ հանրապետության շրջաններում եւ թե՛ ներքաղաքական զարգացումների գործընթացի վրա: Փոխարենը շրջաններում տեղական իշխանիկները տնօրինում էին ողջ հարստությունը: Իշխանության թուլությունը փոխհատուցվում էր այս կամ այն քաղաքական իրավիճակում կոշտ գործողությունների իրականացմամբ, օրինակ՝ ՀՅԴ-ի գործունեության արգելում, ոչ ցանկալի լրատվամիջոցների փակում կամ ընտրական արդյունքների կեղծում: Այս իրավիճակը հատկապես ազդում էր երկրի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վրա՝ բերելով Հայաստանից ոչ միայն կապիտալի, այլեւ մարդկային ռեսուրսների արտահոսքի՝ ֆինանսական եւ տնտեսական ներդրումների համարյա լիակատար բացակայության պայմաններում: Իսկ ներդրումներ հնարավոր էր կազմակերպել միայն «Արմենտել»-ի օրինակով, երբ ներդնող ընկերությունը Հայաստան էր մուտք գործում մենաշնորհ ունենալու պայմանով:

Առաջին շրջանում չկար երկրի զարգացման հեռանկարին ուղղված հստակ քաղաքական եւ տնտեսական ծրագիր, այն դեպքում, երբ նման գործողությունների մարտավարական ծրագիր այսօր առկա է, ինչը, իհարկե, չի կարելի բավարար պայման համարել, մանավանդ նոր կառուցվող երկիրը կարիք ունի երկարատեւ՝ ռազմավարական ծրագրերի ստեղծման եւ քննարկման: Կառավարման տերպետրոսյանական համակարգը պայմանականորեն կարելի է կոչել թույլ-ապակենտրոն համակարգ, իսկ քոչարյանականինը՝ կոշտ-կենտրոնամետ: Ու վերջին տարիներին տնտեսական հաջողությունները հիմնականում պայմանավորված են վերահսկման այդ կոշտ համակարգով, որը սակայն հեռանկարի առումով չի կարող բավարար լինել երկրի տնտեսության զարգացման համար: Այս երկու համակարգերի մեջ կան նաեւ ընդհանրություններ՝ մարդու իրավունքների զանգվածային ոտնահարում, խոսքի ազատության բացակայություն, տնտեսության մեջ մենաշնորհների առկայություն, կոռուպցիայի բարձր մակարդակ եւ այլն:

Պետական համակարգ

Բոլորն են հասկանում, որ Հայաստանում անհրաժեշտ են ժողովրդավարության ամրապնդման արմատական քայլեր, նույնիսկ նրանք, ովքեր անթաքույց դեմ են դրան: Եվ այդ քայլերը պետք է արվեն ոչ թե Արեւմուտքին դուր գալու, այլ երկրում պետականության նկատմամբ հավատի վերականգնման եւ բարոյական մթնոլորտի ձեւավորման համար: Իսկ այժմ Հայաստանում լրջորեն խախտված է մարդկանց հավատը երկրում արդարություն եւ իշխանություններից սեփական իրավունքների պաշտպանություն ակնկալելու հարցում: Համընդհանուր դժգոհությունն առաջին հերթին պայմանավորված է երկրում ձեւավորված ամենաթողության մթնոլորտով, ինչը հասկանալի կերպով առաջացնում է բնակչության լուրջ դժգոհությունը եւ չի բարձրացնում վստահությունը պետության նկատմամբ: Եվ այս վիճակն է, որ շատերի մեջ պատրանքներ է ստեղծում, թե կարելի է օգտվել նման դժգոհությունից եւ գալ իշխանության: Սակայն բնակչությունն իր ճնշող մեծամասնությամբ բարձր է գնահատում նաեւ երկրում առկա ներքաղաքական կայունությունը, եւ որեւէ կոչ, ուղղված ոչ թե սեփական քաղաքական եւ տնտեսական ծրագրերով իշխանության գալուն, այլ ամեն գնով իշխանափոխությանը, ընտրողների հիմնական զանգվածը գնահատում է որպես «ռեւանշիզմ», երկրում անկայունություն հաստատելու փորձ: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի շուրջը ձեւավորվող նոր քաղաքական խավը, իրենց իսկ խոսքերով, գալիս է ոչ թե նոր քաղաքական եւ տնտեսական ծրագրեր իրականացնելու, այլ իշխանության միջոցով «Հիմնականներին» պատժելու համար: Այսինքն՝ քաղաքական վրեժխնդրության նման ձեւն էլ հենց կոչվում է ռեւանշիզմ եւ ընտրողների մեծամասնության բացասական գնահատականին է արժանանում:

Այսօր ձեւավորվել է մի իրավիճակ, երբ շատերի գիտակցությամբ Հայաստանում անհրաժեշտ են փոփոխություններ, բայց ոչ հեղափոխություն: Այսինքն՝ հնարավոր անկայունության բնական վախն է, որ բնակչության մի հսկայական հատվածի ստիպում է շարունակել պաշտպանել ներկա իշխանություններին, վախենալով, թե նորերը կսկսեն քանդելուց: Իսկ Տեր-Պետրոսյանի շրջապատը իր քայլերով եւ հայտարարություններով միայն ամրապնդում է բնակչության այն կարծիքը, որ ցանկանում են իշխանության գալ հաշվեհարդար կազմակերպելու մղումով միայն:

Ինչու հեռացավ Հայաստանի առաջին նախագահը

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հեռացումը քաղաքական դաշտից պայմանավորված չէր ղարաբաղյան հարցով, ինչպես ընդունված է համարել, այս խնդրում նախկին նախագահի զիջողականությունն ընդամենը առիթ էր, որ նրա իսկ շրջապատը ազատվի նրանից: Առաջին նախագահի հեռացման պահանջը հասունացել էր 96-ի նախագահական ընտրություններից հետո, երբ պարզ էր, որ նա պարտություն է կրել եւ իշխանության մնաց իր իսկ շրջապատի պահանջով: Չնայած դեռ այն ժամանակ շատերը հայտարարում էին, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը պատրաստ էր ընդունել իր պարտությունը ու հեռանալ, սակայն դա թույլ չտվեց նրա շրջապատը: Սա Հայաստանի առաջին նախագահին բնորոշող երեւույթ է, նա միշտ էլ եղել է իր շրջապատի գերին եւ ստիպված է եղել կատարել քայլեր՝ բավարարելու համար նրա պահանջները: Տեր-Պետրոսյանի վերադարձը քաղաքական դաշտ, որպես 2008-ի նախագահական ընտրությունների թեկնածուի, նույնպես չի բխում նրա ցանկությունից եւ շահերից, դա նորից նրա, արդեն նոր շրջապատի պահանջն է, որն էլ նա բավարարում է: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը 10-ամյա բացակայությունից հետո կարող էր վերադառնալ քաղաքականություն, որպես ինքնուրույն քաղաքական ֆիգուր փորձելով ստեղծել եւ հզորացնել ընդդիմադիր քաղաքական բեւեռը, սակայն նման բեւեռի ձեւավորման համար կար մի կարեւորագույն պայման, նա ինքը չպետք է առաջադրեր իր թեկնածությունը, այլ պետք է աջակցեր մեկ այլ թեկնածուի, որն ընդունելի կլիներ ընդդիմադիր քաղաքական դաշտի եւ բնակչության մի զանգվածի համար: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի նման պահվածքը, ցավոք, ոչ թե ինքնազոհողության, այլ ինքնասիրահարվածության հետեւանք է: Քանի որ սեփական թեկնածության առաջադրմամբ առաջին նախագահը կատարում է քաղաքական լուրջ սխալ, ինչը կհանգեցնի նրա պարտությանը 2008-ի նախագահական ընտրություններում:

Մի հայտարարության առիթով

Անկեղծ ասած, որոշել էի չանդրադառնալ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ելույթին, սակայն նրա մի հայտարարությունը բավական ուշագրավ է եւ բնորոշում է նրան ու այն քաղաքական ժամանակահատվածը, երբ նա իշխում էր: Իր նախավերջին ելույթում առաջին նախագահը ասել էր, որ Ղարաբաղյան պատերազմը սկսվել է «1992-ի Շուշիի գրավումով եւ ավարտվել է 1994-ի մայիսին»: Այս հայտարարությունը ոչ միայն չի համապատասխանում իրականությանը, այլեւ վտանգավոր սխալ է, որից կարող են օգտվել մեր հակառակորդները: Ինչեւէ, հիշենք, որ 1992-ի մայիսի 8-ին՝ Շուշիի ազատագրման օրը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը Հայաստանում չէր, նա մեկնել էր Թեհրան Իրանի նախագահ Ռաֆսանջանիի միջնորդությամբ բանակցություններ վարելու Ադրբեջանի նախագահի պաշտոնակատար Յաղուբ Մամեդովի հետ (Ադրբեջանում արդեն տեղի էր ունեցել հեղաշրջում, ինչի հետեւանքով երկրի նախագահ Մութալիբովը լքել էր Բաքուն, իսկ նրա պարտականությունները կատարում էր խորհրդարանի նախագահ Յաղուբ Մամեդովը): Շուշիի ազատագրման մասին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը իմանում է միայն Թեհրանում, բանակցությունների հաջորդ օրը: Ստեղծված իրավիճակը երկիմաստ դրության մեջ է դնում ոչ միայն Հայաստանի նախագահին, այլեւ հրավիրող կողմին՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանիին: Վերջինս, մեղմ ասած, դժգոհ էր նման իրավիճակից, քանի որ փաստորեն ոչ միայն ձախողվեցին բանակցությունները, այլեւ այս իրադարձությունների հետեւանքով Իրանը դուրս մնաց բանակցային գործընթացից: Ադրբեջանական պատվիրակությունն ընդհատելով բանակցությունները հեռանում է Թեհրանից:

Փաստորեն սկսված խաղաղության բանակցություններն ավարտվեցին սկանդալով, իրանական կողմը նույնիսկ բողոքի նոտա ներկայացրեց Հայաստանին: Երկու երկրների միջեւ առկա ճգնաժամը մեղմելու համար արդեն Երեւան վերադարձած Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը Թեհրան է ուղարկում Վահան Փափազյանին, որը հանդիպում է Իրանի արտգործնախարար Ալի Աքբար Վելայաթիի հետ: Վերհիշելով պատմական այս փաստերը եւ Հայաստանի առաջին նախագահի վերջին հայտարարությունը, մի շարք հարցեր են առաջանում. եթե Ղարաբաղյան պատերազմը սկսվել է մայիսի 8-ին, ինչպես պնդում է Տեր-Պետրոսյանը, ապա ինչո՞ւ էր նա Թեհրանում խաղաղության բանակցություններ վարում Ադրբեջանի ղեկավարության հետ: Երկրորդ՝ եթե նա տեղյակ էր Շուշիի սպասվող ազատագրման մասին, ինչո՞ւ էր մեկնել Թեհրան, քանի որ պարզ էր, որ այդ այցը կձախողվի եւ լրջորեն կփչի հարաբերությունները Իրանի հետ: Այս ամենը մտորելու տեղիք է տալիս, եւ ակամա ստիպված ես հավատալ այն լուրերին, որ Հայաստանի առաջին նախագահը չէր տիրապետում իրավիճակին ռազմաճակատում եւ, հնարավոր է, նաեւ տեղյակ չէր Շուշիի ազատագրման գործողության կազմակերպման մասին:

Ամփոփում

Հայաստանում այսօր ստեղծվել է քաղաքական մի իրավիճակ, երբ երկրի զարգացման ու առաջընթացի համար հարկավոր են սոցիալ-տնտեսական եւ քաղաքական լուրջ բարեփոխումներ: Հենց այս բարեփոխումների կարգախոսներով գործող քաղաքական ուժն էլ հնարավորություն կստանա հաղթելու նախագահական ընտրություններում: Սակայն նման գաղափարական ուժի բացակայության պայմաններում բնակչությունը, իր ճնշող մեծամասնությամբ լինելով պահպանողական եւ քաղաքական կայունության կողմնակից, կնախընտրի աջակցել գործող իշխանություններին: Այսինքն՝ Հայաստանում ձեւավորվել է մի իրավիճակ, երբ երկրում կա փոփոխությունների՝ քաղաքական ու տնտեսական բարեփոխումների պահանջ, բայց ոչ հեղափոխությունների, առավել եւս նախկին իշխանությունների վերադարձի անհրաժեշտություն երկրի իշխանական բուրգ:

ԱՐՍԵՆ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

ՔԱՂԱՔ

Երբ ասում ենք էլիտար...

Էլիտա, էլիտար: Այս օտարամուտ բառերը վերջին շրջանում դարձել են ամենից շատ շահարկվողները: Բառեր, որ շռայլում ենք տեղի-անտեղի՝ հաճախ առանց հասկանալու դրանց իմաստն ու բովանդակությունը: Էլիտայի ու էլիտարի մասին մեր պատկերացումները, ցավոք, փոխվել են՝ ստացել նոր որակ՝ առեւտրադասակարգային բովանդակություն: Այսօր Երեւանում ամեն ինչ դարձել է էլիտար: Էլիտար շենքեր, մեքենաներ, գեղեցկության սրահներ, սրճարաններ, խանութներ: Մինչեւ անգամ սպաս, թան, խմորեղեն, տաքսի ծառայություն, ներեցեք արտահայտությանս՝ անգամ զուգարաններ, ու էլի հազար ու մի էլիտար ապրանք, առաքում:

Սովորաբար էլիտար վայրերում սպասարկումը, գինը թանկ է: Օրինակ, քաղաքի կենտրոնում գտնվող «էլիտար» գեղեցկության սրահում սովորական մազ կտրելն արժե 4000-6000 դրամ: Նույն կտրվածքը, նույն որակով, ավելի համեստ, ոչ «էլիտար» վարսավիրանոցում կտրում են 1500-2000 դրամով: Էլիտայի ու էլիտարի մասին մեր պատկերացումները սահմանափակվում են «ջիպոտ», «ախռանայոտ» ու «հյուսիսային պողոտայոտ» մտածելակերպով: Երեւանում էլիտար լինելու համար անհրաժեշտ է մի քանի նախապայման՝ հագնել թանկարժեք հագուստ, հաճախել հայտնի գեղեցկության սրահներ, ունենալ թանկարժեք մեքենա՝ նախընտրելի է սեւ ջիպ կամ սպիտակ «Լեքսուս» կամ «Տոյոտա», երկու ամիսը մեկ անգամ փոխել հեռախոսը:

19-ամյա Կարինային կուրսում բոլորը սիրում ու գնահատում են, հաշվի առնում նրա կարծիքը, նրան համարում «էլիտար» անձնավորություն: Ըստ նրա, «էլիտար» լինելը նորաձեւություն է, ժամանակին համընթաց քայլելու ձեւ:

«Գնումներ եմ կատարում միայն սուպերմարկետներից, հագնում թանկարժեք զգեստներ: Հիմնականում այցելում եմ այնպիսի գեղեցկության սրահներ, որ ծանոթ լինեն բոլորին»: Սրանք արդի պահանջներ են, որոնք պետք է կատարվեն ճշտապես, այլապես Կարինան դուրս կգա «էլիտար» մարդկանց ցուցակից: Նախկինում էլիտար վայրեր էին համարվում թատրոնները, օպերան, պատկերասրահները: Այսօր էլիտար են գիշերային ակումբները, բարձրահարկ շենքերը, սրճարաններն ու դիսկոտեկները:

Էլիտ ֆրանսերեն բառը թարգմանաբար նշանակում է ընտիր, իսկ էլիտա՝ ընտիր խավ, ընտիր հասարակություն ու վերնախավ: Ժամանակակից երեւանյան «էլիտայի» մեծագույն մասը զայրույթ ու մտահոգություն է առաջացնում: Էլիտայի անբաժան մասը կազմող գրողներին, նկարիչներին ու երգահաններին եկել են փոխարինելու փողոցում [illegible]ները, արեւածաղիկ չրթողները, մեքենան անթույլատրելի արագությամբ վարողները, բարձրաշխարհիկ տոնիկները: Մարդիկ, որոնց լեզվական բառապաշարում հիմնականում գոյություն ունեն «խի դու ուտո՞ւ տղա ես», «գլաջ ըլնեմ», «ինչ լավիկն ես», «պերաշկի սատկցի», «ախչի, ո՞ւր ես էթում» արտահայտությունները:

Թերեւս ավելի հաճելի կլիներ, որ վերը նշված «էլիտարների» կողքին հայտնվեն, օրինակ, էլիտար ուսուցում, որ դասախոսն առանց կաշառքի գնահատում է ուսանողին, էլիտար աշխատատեղեր, բուժսպասարկում, ուսուցիչներ, վարորդներ, վաճառողուհիներ... ու էլի հազար ու մի էլիտար:

Այլապես մեր այսօրվա «էլիտարը» նման է հսկայական գունավոր փուչիկի՝ ունայն ու դատարկ, որ փախչում է ասեղից:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կոսովոյի նախադեպը եւ Ղարաբաղի հարցը

Երեկ՝ դեկտեմբերի 10-ին լրացավ Կոսովոյի կարգավիճակի շուրջն ընթացող բանակցությունների վերջնաժամկետը: Ստեղծված հատուկ խումբը, որի մեջ մտնում էին ԱՄՆ-ը, Ռուսաստանը եւ Եվրամիությունը, այդպես էլ չկարողացավ ընդհանուր հայտարարի բերել կողմերին: Թե՛ պաշտոնական Բելգրադի եւ թե՛ Պրիշտինայի մոտեցումները Կոսովոյի կարգավիճակի հարցին այնքան տարբեր են, որ միջնորդները քիչ հավանական են համարում մոտ ապագայում բազմակողմ համաձայնագրի կնքումը:

Կոսովոյի հարցում միջազգային հանրության հետաքրքրությունը բացատրվում է ոչ միայն այդ երկրամասի հնարավոր անկախացման փաստով, այլեւ որ կարող է նախադեպ դառնալ միջազգային քաղաքական պրակտիկայում: Ներկայումս ստեղծվել է պարադոքսալ մի իրավիճակ, երբ ԱՄՆ-ը, որը կողմ է Կոսովոյի անկախացմանը, դեմ է որպես նախադեպ դիտարկելուն, իսկ Ռուսաստանը, որը դեմ է այդ երկրամասի անկախությանը, այնուամենայնիվ կողմ է նախադեպային ճանաչելուն:

Կոսովոյի երկրամասի նախագահ Ֆաթմիր Սեյդիուն հայտարարել է, որ «չի կարելի ստիպել 2 մլն մարդու փոխել իր կարծիքը եւ ենթարկվել մի երկրի, որի հետ նրանք միշտ հակամարտության մեջ են եղել»: Համաձայնել այս կարծիքին չենք կարող, եւ ինչպես չի կարելի ստիպել մեկ ազգի ապրել մեկ ուրիշի ենթակայության տակ, մանավանդ պատմական փորձը ցույց է տալիս, որ ենթակայությունը վաղ թե ուշ հանգեցնում է ռազմական բախման: Սակայն եվրոպացի մասնագետներին լրջորեն անհանգստացնում է այն փաստը, որ Կոսովոյին անկախություն տրամադրելը կարող է շղթայական ռեակցիա առաջացնել եւ խաթարել Եվրոպայի դեմքը:

Անկախ պետականություն ստեղծել կարող են ցանկանալ թե՛ բասկերը եւ կատալոնացիները Իսպանիայում, թե՛ կորսիկացիները Ֆրանսիայում կամ իռլանդացիներն ու շոտլանդացիները Մեծ Բրիտանիայում: Սակայն էլ ավելի անհանգստացած են ԱՊՀ-ի այն երկրները, որոնց տարածքներում հակամարտություններ կան, վերջիններս հետեւելով ԱՄՆ-ի պետդեպարտամենտի հայտարարություններին, անընդմեջ պնդում են, որ Կոսովոն չի կարող լինել նախադեպային: Քննարկելով զարգացումները, այնուամենայնիվ պետք է նկատենք, որ կոսովյան հակամարտության բանակցություններից է կախված՝ կդառնա՞ նախադեպ մնացած հակամարտությունների լուծման համար:

Հիշեցնենք, որ Կոսովոյի հարցով զբաղվող շփման խումբը 4 ամիս ժամանակ էր տվել պաշտոնական Բելգրադին եւ Պրիշտինային ընդհանուր հայտարարի գալու: Սակայն այսօր արդեն պարզ է, որ բանակցությունները ձախողվեցին եւ համաձայնությունն այդպես էլ չկայացավ: Այժմ գլխավոր հարցը, որին պետք է պատասխանեն կողմերը, այն է՝ արդյոք եւս 4 ամիս կտրամադրե՞ն բանակցությունների համար, թե՞ ԱՄՆ-ը եւ Եվրամիությունը կկատարեն իրենց սպառնալիքը եւ կճանաչեն Մարտին Ահտիսաարիի առաջարկած լուծման տարբերակը: Հիշեցնենք, որ այս տարբերակով Կոսովոն դե ֆակտո անկախ պետություն էր ճանաչվում, թեեւ դե յուրե շարունակում էր մնալ Սերբիայի կազմում, սակայն իրավունք էր ստանում անկախ ներքին եւ արտաքին քաղաքականություն վարելու՝ չենթարկվելով Բելգրադին: Նման միակողմանի քայլը՝ առանց հարցը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդ մտցնելու, Կոսովոյի անկախության ճանաչումը կարող է հենց նախադեպ դիտարկվել: Քանի որ դրանից կշտապեն օգտվել այն երկրները, որոնք ցանկանում են ճանաչել այս կամ այն չճանաչված երկրամասի անկախությունը, օրինակ՝ Ռուսաստանը կարող է ճանաչել Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը, Թուրքիան՝ Հյուսիսային Կիպրոսի եւ այսպես շարունակ:

Հետեւաբար դեպքերի նման շղթայական զարգացման հնարավորությունն է պատճառը, որ Արեւմուտքը մինչ օրս չի ճանաչել Կոսովոյի անկախությունը: Պարզ է, որ նման զարգացումների դեպքում արդեն ոչ ոք չի կարող մեղադրել Ռուսաստանին կամ մեկ այլ պետության այս կամ այն չճանաչված պետության անկախությունը ընդունելու եւ նրա հետ նույնիսկ դիվանագիտական հարաբերություն հաստատելու համար: Հետեւաբար ղարաբաղյան հարցի լուծման տեսանկյունից մեզ համար ձեռնտու կլինի դեպքերի հենց նման զարգացումը՝ Կոսովոյի միակողմանի ճանաչումը ԱՄՆ-ի կամ Եվրամիության կողմից, այս դեպքում կարելի կլինի համարել նախադեպային եւ կիրառել նմանատիպ այլ հարցերի լուծման համար: Համաշխարհային պրակտիկայում քիչ չեն եղել դեպքերը, երբ տերությունները ընդհանուր համաձայնությամբ ճանաչել են այս կամ այն պետությանը՝ նման համաձայնություն գոնե վերջին 2 տասնամյակում կայացել է Արեւելյան Թիմորի, Էրիտրեայի, եւս մի քանի այլ երկրների դեպքում, սակայն համաշխարհային պատմության մեջ բազմաթիվ են դեպքերը, երբ չճանաչված կամ ընդամենը մեկ, երկու երկրների կողմից ճանաչված երկրները վաղ թե ուշ համընդհանուր ճանաչում են ստացել եւ դարձել ՄԱԿ-ի լիիրավ անդամ:

Հիշենք, որ 1945-ի հունիսին, երբ ստեղծվեց ՄԱԿ-ը, նրան անդամակցում էր ընդամենը 51 երկիր, ներկայումս անկախ պետությունների թիվը հասնում է 192-ի:

Ա. Մ.

Ստեղծվել է հարավամերիկյան ԱՄՀ

Արգենտինայի, Բոլիվիայի, Բրազիլիայի, Վենեսուելայի, Պարագվայի, Էկվադորի նախագահները եւ Ուրուգվայի ներկայացուցիչները դեկտեմբերի 9-ին համաձայնագիր են ստորագրել Հարավի բանկի ստեղծման վերաբերյալ: Այս ֆինանսական կազմակերպությունը պետք է միջոցներ ներդնի հարավամերիկյան երկրների տնտեսության մեջ, կատարելով Արժույթի միջազգային հիմնադրամը (ԱՄՀ) հիշեցնող պարտականություններ:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ նոր բանկ հիմնելու նախաձեռնության հեղինակը Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսն է: Նա տվյալ նախաձեռնությամբ հանդես էր եկել 2006-ին, իսկ 2007-ին հայտարարել էր, որ իր երկիրը դուրս է գալիս Համաշխարհային բանկից եւ Արժույթի միջազգային հիմնադրամից:

Ֆինանսական նոր կազմակերպության անդամ երկրներից յուրաքանչյուրը պետք է ինքնուրույն տնօրինի Հարավի բանկից ստանալիք փողերը: Սա է գլխավոր տարբերությունն ԱՄՀ-ից, որը, որպես կանոն, միջոցները հատկացնում է ժողովրդավարական բարեփոխումներին կամ առաջ է քաշում տվող փողերը ծախսելու խիստ պայմաններ:

Բանկի ակտիվները կկազմեն յոթ միլիարդ դոլար, որի մեծ մասը կտրամադրեն Բրազիլիան եւ Վենեսուելան: Ռոյթերի տվյալներով, Բրազիլիան նոր բանկի ստեղծմանը մասնակցելու համաձայնություն է տվել այն պայմանով, որ կազմակերպությունն ավելի շատ նման լինի երկրների զարգացմանն օժանդակող Համաշխարհային բանկին, քան տնտեսական ճգնաժամի մեջ հայտնված երկրներում ներդրումներ անող ԱՄՀ-ին:

Ներկայումս Բրազիլիան, Արգենտինան եւ Վենեսուելան լիովին վճարել են ԱՄՀ-ին ունեցած պարտքերը, իսկ Ուրուգվայն առաջին քայլերն է արել այդ ուղղությամբ:

Չավեսին պաշտպանող լատինաամերիկյան երկրների մի մասը դեռ չի միացել նախագծին: Մասնավորապես Չիլին, Պերուն եւ Կոլումբիան դեռ չեն դարձել Հարավի բանկի անդամներ:

Նոր բանկի ստեղծման ստորագրված համաձայնագիրը Արգենտինայի նախագահ Նեստոր Կիրշների վերջին քայլն էր իր պաշտոնում. դեկտեմբերի 10-ից այդ պաշտոնն զբաղեցնում է նրա կինը՝ երկրի նորընտիր նախագահ Քրիստինա Ֆեռնանդես Կիրշները:

Մուհամմեդի դիմակով միասեռականներ Հոլանդիայի ցուցահանդեսում

Մահմեդականներին զայրացնելու եւս մի փորձ

Հոլանդիայի թանգարաններից մեկում բացվել է «Ալլահ օ գեյբար» խորագրով ցուցահանդես, որտեղ մի շարք լուսանկարներում միասեռականները Մուհամմեդ մարգարեի դիմակներ են կրում: «Ֆիգարո» թերթը ընդգծում է, որ Մուհամմեդի դանիական ծաղրանկարներից, Շվեդիայում շան կերպարանքով արված գծանկարից, Սուդանում «Մուհամմեդ» հորջորջված թավշյա արջուկի միջադեպից հետո Հոլանդիայում բացված լուսանկարների ցուցահանդեսը մահմեդականներին զայրացնելու հերթական առիթն է:

«Ալլահ օ գեյբար» կոչվող ցուցահանդեսի լուսանկարներում պատկերված են միասեռականներ: Լուսանկարների շարքերից մեկում նրանք կրում են Մուհամմեդ մարգարեի եւ նրա փեսա Ալիի դիմակները: Մի քանի օր առաջ Հաագայի թանգարաններից մեկը որոշել էր ցուցադրությունից հանել այդ լուսանկարները, վախենալով մահմեդականների կտրուկ հակազդեցությունից: Ի վերջո լուսանկարների ցուցադրությունը բացվեց Գաուդա քաղաքում:

Սրբապիղծ լուսանկարների հեղինակն իրանցի կին արվեստագետ Սոոռեհ Հերան է, որն իր գործերով իբր ցուցադրում է Իրանի նախագահ Մահմուդ Ահմադինեժադի «երկերեսանիությունը». վերջերս նախագահը ժխտել էր իր երկրում միասեռականների գոյությունը: 2000-ին Հոլանդիայում ապաստան գտած Սոոռեհ Հերան ասում է, որ ինքը սպառնալիքներ է ստացել: «Ես կարծում էի, թե Հոլանդիայում կգտնեմ արտահայտման ազատություն: Բայց սա ազատ երկիր չէ: Հոլանդիան դարձել է իսլամիստական բռնապետություն», հայտարարել է Հերան, որի խոսքերը մեջբերում է «Ֆիգարոն»:

Պյատիգորսկ-Ստավրոպոլ ավտոբուսի պայթյունի երկու զոհերից մեկը հայ է

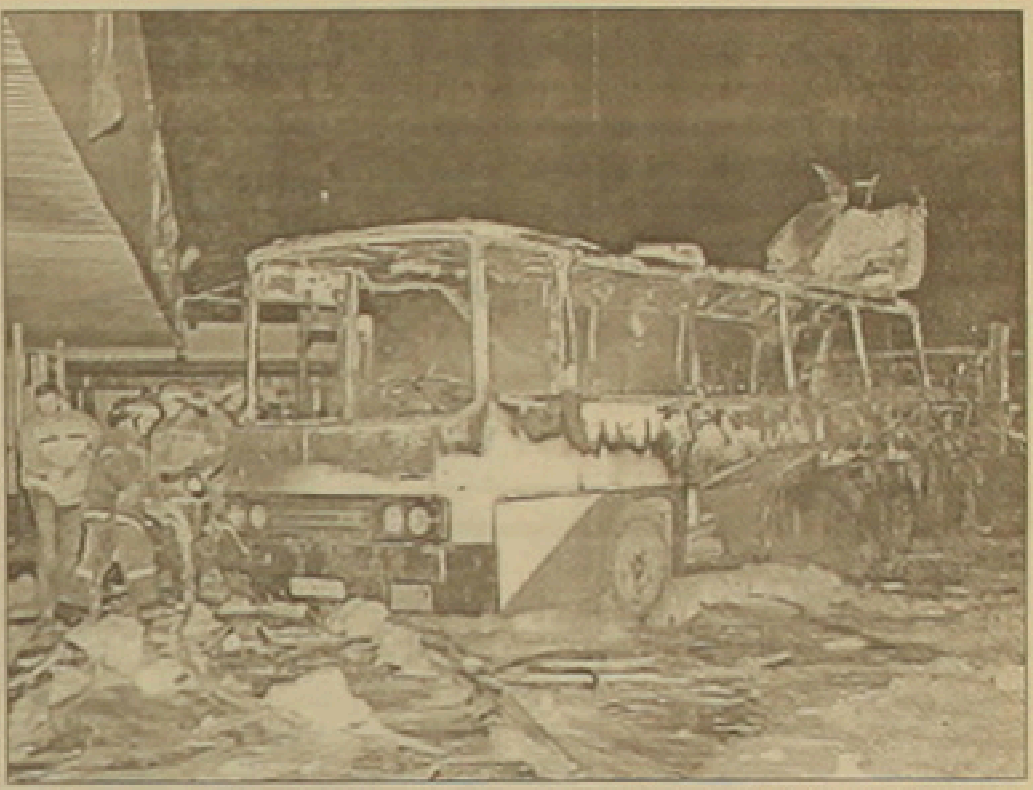

Պյատիգորսկ-Ստավրոպոլ երթուղու մարդատար ավտոբուսում Նեւիննոմիսկ քաղաքի ավտոկայանում նախորդ գիշեր տեղի է ունեցել ահաբեկչություն: Ականատեսների վկայությունների հիման վրա կազմված է ենթադրյալ ահաբեկչի մոտավոր դիմանկարը: ՆԳ քաղբաժնում Ինտերֆաքսի թղթակցին հայտնել են, որ նախօրեի ուշ երեկոյան «Իկարուս» ավտոբուսում տեղի ունեցած պայթյունի երկու զոհերի ինքնությունը պարզված է: Նրանք են 22-ամյա Սուսաննա Ղազարյանը (Նովոպավլովսկ) եւ 17-ամյա Ելենա Տարասովան (Պյատիգորսկ):

Նեւիննոմիսկի քաղաքային հիվանդանոցում մնում են 5 վիրավորներ: Նրանցից երկուսի վիճակը ծանր է: 4 ուրիշ վիրավորներ արդեն դուրս են գրված: Ուղեւորները հիմնականում այրվածքներ եւ բեկորային վերքեր են ստացել: Հաղորդվում է, որ ավտոկայանում հարեւան ավտոբուսի վիրավորված վարորդը հասցրել է կանխել երկրորդ պայթյունը:

Իրավապահները կարծում են, որ զոհերի ու վիրավորների թիվն ավելի մեծ կլիներ, եթե պայթյունի ժամանակ մարդիկ դուրս եկած չլինեին ավտոբուսից. այդ պահին 34 ուղեւորներից ավտոբուսում մնացել էր 3-4 մարդ:

Նախնական գնահատումների համաձայն, պայթուցիկ սարքի հզորությունը եղել է տրոտիլային համարժեքով մինչեւ 500 գրամ: Պայթուցիկ սարքը դրված է եղել ավտոբուսի սրահի հետնամասում:

Քննարկվող հիմնական վարկածը ահաբեկչությունն է: Սակայն պատճառների, պայթուցիկ սարքի հզորության եւ տեսակի մասին վերջնական ձեւով կարելի է խոսել միայն փորձագիտական քննությունից հետո:

Դմիտրի Մեդվեդեւը Ռուսաստանի նախագահության թեկնածու

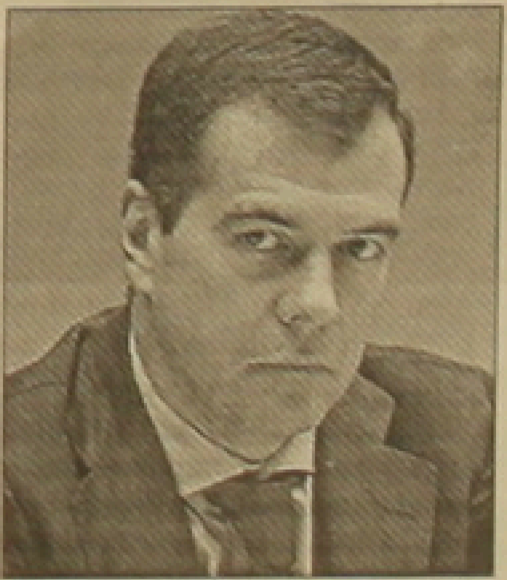

«Միասնական Ռուսաստան», «Արդար Ռուսաստան» կուսակցությունները, Ագրարային կուսակցությունը եւ «Քաղաքացիական ուժը» երեկ ՌԴ նախագահության թեկնածու են առաջադրել առաջին փոխվարչապետ Դմիտրի Մեդվեդեւին, հաղորդում է ՌԻԱ գործակալությունը:

Գործող նախագահ Վլադիմիր Պուտինը հայտարարել է, որ պաշտպանում է Մեդվեդեւի թեկնածությունը: Պուտինը մասնավորապես ասել է. «Նրան ճանաչում եմ 17 տարուց ավելի, հետը շատ մտերիմ եմ: Լիովին պաշտպանում եմ այդ թեկնածությունը»:

Մեդվեդեւի թեկնածությունը Պուտինին առաջարկել է «Միասնական Ռուսաստանի» առաջնորդ Բորիս Գրիզլովը հիշյալ չորս կուսակցությունների անունից:

Հաղորդվում է, որ Դմիտրի Մեդվեդեւը կուսակցությունների հետ արդեն խորհրդակցություններ է սկսել իր առաջադրման առնչությամբ:

Վլադիմիր Պուտինը Ռուսաստանում իշխանության ժառանգորդության ապահովումը հնարավոր է համարում, քանի որ միասնական թեկնածու են առաջադրել չորս կուսակցություններ, որոնցից երկուսն ունեն խորհրդարանական կայուն մեծամասնություն:

Չին-իրանական նավթային պայմանագիր

Իրանը 2 մլրդ դոլարանոց նավթային պայմանագիր է ստորագրել չինական «Սինոպեկ» նավթային ընկերության հետ: Լոնդոնի «Ֆայնենշլ թայմս» թերթը տեղեկացնում է, որ համաձայնագրի պայմաններով իրանական ընկերությունները կստանան «Սինոպեկի» կապալների 51 տոկոսը: Իրանը գործընկերներ է փնտրում Արեւելքում, ինչը կարող է Արեւմուտքի ընկերություններին զրկել Չինաստանում շահավետ գործարքների կնքման հնարավորությունից, եթե ՄԱԿ-ը շարունակի պաշտպանել ԱՄՆ-ի հակաիրանական պատժամիջոցները, նշում է բրիտանական թերթը:

Ավելի վաղ, իրանական աղբյուրներ վկայակոչելով, Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդել էր, որ Իրանը լիովին հրաժարվել է ամերիկյան դոլարով նավթ վաճառելուց, առաջին հերթին՝ այդ արտարժույթի փոխարժեքի անկման պատճառով: Ներկայումս իրանական նավթի հետ կապված «գրեթե բոլոր» պայմանագրերը կնքվում են ուրիշ երկրների արժույթներով:

Այժմ Իրանը Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպությունում (OPEC) երկրորդ տեղն է զբաղեցնում համաշխարհային շուկաներ առաքվող նավթի ծավալներով:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Հիանալի ժողովածու՝ ցավալի վրիպումով

Այնքանով, որ մենք ծնվում, ապրում եւ մեռնում ենք մեր կամքից անկախ, մարդու ամենամեծ առաքինությունն է բարիք անելը. դրա համար քաղաքականությամբ զբաղվողը պետք է լինի ամենաբարեգործ մարդը:

Ե. Քոչար

Կլանված ընթերցեցի ճաշակով ձեւավորված ու բարձր որակով հրատարակված մեծանուն արձանագործ-նկարիչ Երվանդ Քոչարի հոդվածների, հուշերի, ելույթների ժողովածուն: Խրախուսելի են եւ «Մուղնի» հրատարակչության, եւ ձեւավորող Վ. Ղալաջյանի, եւ հատկապես կազմողներ եւ խմբագրողներ Անաստի Հովհաննիսյանի ու Լալա Մարտիրոսյան-Քոչարի ջանքերը: Վերջիններիս ուսումնասիրական ու խմբագրական աշխատանքը զգացվում է յուրաքանչյուր էջում:

Ոչ ծավալուն այս գրության նպատակը ամբողջ հատորին անդրադառնալը չէ, այլ Մարտիրոս Սարյանին նվիրված երկու՝ իրար հակասող հոդվածներն են, որոնք նախապես լույս են տեսել Փարիզում, մեկը՝ «Երեւան», մյուսը՝ «Յառաջ» թերթերում: Երկու հոդվածներն էլ դեռ տասնամյակներ առաջ ինձ ծանոթ էին: Առաջինն ասես ավագ եղբոր հանդեպ սեր ու գնահատանքի անկեղծ վկայություն է: Երկրորդը, մեկ տարի ընդմիջումով լույս տեսած (երբ Սարյանն արդեն մեկնել էր Փարիզից), չունի առաջինի անկեղծությունը: Կարդում ու զարմանում ես, ինչի՞ց կարող էր առաջանալ վերաբերմունքի նման փոփոխություն:

1980-ականներին այս առթիվ զրույց ունեցա Մաեստրոյի կյանքի ընկերոջ՝ տիկին Մանիկի հետ, նշելով, որ այդ երկրորդ հոդվածը ես ինձ թույլ չեմ տա երբեւէ հրապարակել: Տիկին Մանիկը, մասնագիտությամբ բանասեր, անմիջապես արձագանքեց. «Այո՛, ճիշտ ես ասում, դա ինձ քաջ ծանոթ է. Քոչարին ստիպել են, որ խորհրդային Հայաստանից եկած նկարչի մասին քննադատական մի բան գրի: Իսկ առաջինը, ինչպես նաեւ նրանց նամակները ես անշուշտ հրատարակելու եմ»:

Մեր՝ 1960-ականների սերնդին այնքան սիրելի Մաեստրոյի այս գրքում Սարյանի մասին իր գրած հոդվածները ներկայացված են կողք կողքի: Երկրորդի վրա, ըստ երեւույթին, կազմողները երկար են մտածել ու չեն ցանկացել գրքից դուրս թողնել (ի դեպ, այլ հոդվածներ էլ չեն ներառվել): Իսկ Սարյանի մասին երկրորդ նյութի տպավորությունը որպեսզի մեղմվի, գրքում ծանոթագրություն են հավելել՝ այն էլ նույն գրքում Կարո Հալաբյանին նվիրված հոդվածից, ուր դեռ Թիֆլիսում, երիտասարդ Քոչարյանը սիրով ու հիացմունքով է խոսում Սարյանի արվեստի ու նրա բարի նկարագրի մասին: Ծանոթագրությանը ավելացված է նաեւ գրքի բովանդակության հետ կապ չունեցող Քոչարին հղված Սարյանի բարեկամական նամակը:

Դրանցով հանդերձ Քոչարի այդ հոդվածի հարուցած զարմանքը չի մեղմվում: Հարկ եմ համարում հիշելու նաեւ, որ առաջին հոդվածն էլ ներկայացված է զգալի կրճատումներով: Սա արդեն անըմբռնելի է, քանի որ մոտեցումը գիտական սկզբունքով չէ:

Իսկ երկրորդում՝ որոշակի խմբագրումից զատ, թույլ է տրվել խմբագրական ակնառու սխալ: Քոչարը գրում է Գոգեն, Վան-Գոգ, ապա՝ Մարխ: Խոսքը, իհարկե, ֆրանսիացի բնանկարիչ Մարկեի մասին է, որի անունը ֆրանսահայ թերթում սխալ է տպվել: Կազմողները երեւի չեն լսել այս անունը եւ թողել են՝ Մարխ: Սա, իհարկե, պատահականություն է: Գլխավորը, մասնավորապես նոր սերնդի ընթերցողին շփոթեցնող, ինչ-որ քաղաքական, կուսակցական, կամ այլ շարժառիթով մեծն Քոչարի 80 տարի առաջ գրած եւ իր արտահայտած մտքերին հակասող հոդվածն է, որն իր կասկած հարուցող բնույթով առանձնանում է գրքում զետեղված բոլոր նյութերից:

Առաջինում կարդում ենք. «Սարյանը իբրեւ բնիկ արեւելցի իսկապես ճանաչում ու ապրում է այդ երկրով ու բնությամբ... **Նրա տաղանդը, ստեղծագործական թափը իր արվեստը հայկական, արեւելյան սահմաններից տանում է խառնելու ընդհանուր արվեստի մեծ հոսանքին... Նա ձեւափոխում ու ընչավորում է իրերն ու գույները իր արեւի դյուցազներգության մեջ...** (հրաշալի բնութագրումներ-Ս. Խ.)... **Նա արեւի բանաստեղծ է, եւ նրա արվեստը կապրի այնքան, որքան կապրի մեր սերը դեպի արեւը**»: Նման եզրահանգումներն, անկասկած, Քոչարի կողմից Սարյանի արվեստը խոր զգալու արգասիք են:

Երկրորդում կարդում ենք. «**...Սարյանը պարզ ու բնորոշ կերպով կնկարվի Կուրբեի, Սերովի, Կոռովինի պատմության լուսանցքների վրա: Այստեղից է ահա Սարյանն իր արյունն առել**»: «**...Սարյանը գտնվում է մի մեծ դժվարության առջեւ, ո՞րն է հայկական արվեստը, որտեղի՞ց այն մշակեր, վերստեղծեր ու տարածեր: Այս գործը կատարելու համար հարկավոր էր մեծ զարգացում, որ դժբախտաբար պակասում էր մեր նկարչին: Երկրագործի զավակ էր նա, իսկ իր դպրոցական կրթությունը՝ Նախիջեւանի քաղաքային վարժարանը, որտեղ անհնարին էր ստանալ լուրջ եւ իսկապես հայկական կրթություն...** (գուցե այստեղ արժե հիշել, որ ազգայինով Սարյանը կոփվել է բուն աղբյուրում՝ մայր Էջմիածնում, ուր երգել ու եղել է ապագա կաթողիկոս Գեւորգ Չորեքչյանի սանը)»: «**Սարյանը չունեցավ իր արվեստի բարեշրջումն ու զարգացումը ո՛չ նկարչական մոտեցումի, գույների, ձեւի եւ ո՛չ իսկ նյութի: Սարյանը պետք ունի խիստ կոնտրոլի եւ մանավանդ** (այս բառը հանված է-Ս. Խ.) **բազմակողմանի զարգացման...**» եւ այլն:

Քոչարի հանճարը խիստ ինքնահատուկ է: Ինչի մասին էլ նա մտածի ու որոշի արտահայտվել, անպայման կհամոզի: Օրինակ՝ նույն գրքի մեջ նա գրում է Ռեմբրանդտի «Գիշերային դետք» (պիտի լինի դեսք-Ս. Խ.) հռչակավոր կտավի մասին եւ իր «**համեստ կարծիքով**» գտնում է, որ «**այդ գործի մեջ գիշեր չկա, ցերեկային տեսարան է, քանի որ 1662-ին Ամստերդամում չկար փողոցային լուսավորություն եւ նկարի մեջ ոչ մի տեղ ջահեր չկան...**»: Այսպես նա համոզիչ կարող է դարձնել յուրաքանչյուր միտք: Այս պարագան նկատի առնելով, կազմողները չեն հրաժարվել Սարյանի մասին փարիզյան երկրորդ հոդվածը գրքում ընդգրկելուց, չխորանալով, որ իսկապես անկեղծ նյութերի հարեւանությամբ այն կարող է ոչ անկեղծ ու տարօրինակ հնչել:

Գիրքը կազմող-խմբագրողները երկարատեւ եւ ջանասեր աշխատանք են կատարել: Զգացվում է, սակայն, որ այդ հոդվածը «հանճարի արարած ստեղծագործությունների» շարքում զետեղելու ավելորդ ոգեւորություն են ունեցել, կարծելով, որ դրանով ավելի կընդլայնեն Քոչարի մեծությունը: Բայց ստացվել է հակառակը...

Մեծ անհատականության անդրշիրիմյան ձայնը միշտ լսելի է: Լայնախոհ արվեստագետը, ողբերգականորեն ընկալվող հոգեւորի անկման ու ազգաքլասումի ներկա օրերում, անկասկած դեմ էր լինելու իր այդ հոդվածի վերատպմանը:

ՍԱՄՎԵԼ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆԴԵՍ

«Արեւիկը» վերադարձավ

Դեկտեմբերի 8-ին Նիդեռլանդների Ռոտերդամ քաղաքում տեղի ունեցավ «Մանկական եվրոտեսիլ-2007» ամենամյա մրցույթ-փառատոնը: Երաժշտական միջազգային մրցույթին առաջին անգամ մասնակցող Հայաստանը եվրոպական երաժշտասերներին ներկայացավ Հանրային ռադիոյի «Արեւիկ» մանկապատանեկան անսամբլի «Երազանք» երգով:

Նավաստիների, նավի ու ծովի տրամադրությամբ, հետաքրքրական պարային բեմադրությամբ արեւիկցիներն առաջին իսկ րոպեից գրավեցին եվրոպացի հեռուստադիտողների ուշադրությունն ու համակրանքը: Այդ են վկայում ամենաշատ վաստակած առավելագույն միավորները: «Արեւիկի» ելույթը 12 միավոր գնահատեցին Վրաստանը, Ռուսաստանը, Բելգիան, Կիպրոսը, Նիդեռլանդները, Ռումինիան եւ Ուկրաինան: Մրցույթի սկզբից արեւիկցիները փոքր առավելությամբ գլխավորում էին՝ հայերի մոտ պահպանելով հաղթանակի հույս:

Չորս երկիր՝ Լիտվան, Պորտուգալիան, Շվեդիան ու Մալթան մեզ միավորներ չտվեցին, փոխարենը բարձր թվանշաններ տվեցին «Արեւիկին» հետապնդող Բելառուսի պատանի ներկայացուցչին: Վերջին պահին «Արեւիկի» հաղթանակը կախված էր Բելառուսից: Ցավոք, նրանք մեզ տվեցին 7 միավոր, մինչդեռ մենք նրանց՝ 8: Վերջնական արդյունքում «Արեւիկը» հավաքեց 136 միավոր: 137 միավոր հավաքած Բելառուսը դարձավ մրցույթի հաղթող:

Սակայն թվաբանական հաշվարկն այնքան էլ կարեւոր չէ: Ակնհայտ է, որ երգը սիրվեց ու դարձավ հիթ ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ արտերկրում: Բարի փերին երազանքն իրականություն դարձրեց: «Արեւիկը» Հայաստան է վերադառնում բարձր գլխով ու հաղթանակած:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Բանաստեղծութիւնը Սիրվարդ Գարամանուկի երաժշտութեան ակունքներում

Պատմական Սկիւտարը միայն անցեալ չէ:

Մենք այն յիշում ենք ոչ միայն անցեալի սովորական դերակատարութեամբ, յատկապէս Պետրոս Դուրեանին դիմելիս, երբ կոչում ենք «Սկիւտարի սոխակ», այլեւ շարունակականութեան մէջ, այսօրուայ զարգացումներում, իսկ դա առաջին հերթին այն նախապայմանով, որ Սկիւտարը սիրոյ վարդերի հեղեղ է բերել արուեստագէտ Սիրվարդ Գարամանուկի ճակատագրին, ծննդավայր է՝ տարածք ու հոգու կենսագրութեան սկիզբ:

Աշխարհի ու բանաստեղծական ընկալումների յարաբերութեան մէջ մերթ լինում են անսահմանօրէն ձգաս, մերթ էլ՝ բնութեան պէս շատ սահմաններ, ինչպէս Ս. Գարամանուկի պարագային է: Մեր կողքին ապրող ու ստեղծագործող մեծանուն արուեստագէտը, որի երաժշտութեան խորքը ծաւալւում է հայկական մշակոյթի աւանդոյթներից, շարունակում է մնալ նոյնքան ռոմանտիկ, վիպապաշտ, ինչպիսին հենց Պետրոս Դուրեանի ու նրան յաջորդող արեւմտահայ երգիչների բանաստեղծական շունչն է, ներքին հոգեհարազատութիւնը: Ընդ որում՝ ամէն ինչ սկսւում է կարծես Դուրեանի ընկալումների աւազանից, որի բանաստեղծութիւնների մի նպատակային փունջ բանաստեղծ Զարեհ Խրախունու գրական կարգաւորումով, ասել է թէ՝ պատշաճումով դարձաւ երաժշտական դասական մտածողութեան փայլուն նմուշ՝ «Կանտատ երգչախմբի եւ նուագախմբի համար»:

Թւում է՝ ստեղծագործական ներհիւսումի առումով Ս. Գարամանուկը հասցնում է խորացնել այն, ինչը զլացուել էր պատանի հանճարին: «Նէ»-ն, «Նրա հետ»-ը, «Մանիշակը», «Ձնէ պաշտեմ», «Ա՛ռ կոյսն», «Սիրեցի ես», «Սիրել-դժել»-ը միայն վոկալ մեներգեր կամ ռոմանսներ չեն, այլ նաեւ գեղեցիկի, կնոջական առեղծուածի դուրեանական գեղագիտութեան ռոմանտիկական ոլորտների երաժշտական հիմնաւորման վկայութիւն: Եւ սա երգահանի մեծագոյն ծառայութիւններից է:

Հարկ է նշել, որ միայն Սիրվարդ Գարամանուկի երգարուեստի ոճաւորման ճանապարհով կարելի է վերակազմել արեւմտահայ բանաստեղծութեան յետագայ զարգացումների հնարական ողջ ուղղութիւնը, անցած, բայց անժամանցելի գծապատկերը բուն ներբուածի բնագրային մեղեդայնութեան փոխներթափանցուած հակակշիռների լոյսի տակ:

Այստեղից՝ մէկ կարեւոր իրողութիւն. շատ ու շատ բանաստեղծներ կարող էին այդպէս էլ մեզ մնալ անծանօթ ու անծանաչ, եթէ չլինէր Գարամանուկեան մեղեդու այս փրկարար ընթացքը, որը կայունութիւն է հաղորդում բառին, դարձնում ընկալումների նոր պատուհան: Ճիշտ է նկատում աշխարհահռչակ դաշնակահար Շահան Արծրունին՝ «**Գարամանուկ վարպետօրէն հասած է առանցքային հաւասարակշռութեան մը, կատարեալ համամասնականութեան մը՝ բանաստեղծութեան, ձայնային գծին եւ դաշնամուրային բաժնին միջեւ: Բանաստեղծութիւնները իր երաժշտական մտածողութեան մէջ կը կատարեն ուղնեակի մը դերը՝ սրելով, խտացնելով, ծաւալելով**»:

Կարելի է հաստատագրել, որ Սիրվարդ Գարամանուկի շնորհիւ արեւմտահայ բանաստեղծութիւնը ապրում է իր հրաշալի ու անզուգական ճանաչողական տողանցքը հայ երգի անդաստանում՝ շնորհիւ երաժշտական արտայայտչականութեան, շնորհիւ երաժշտական ոչ կանոնիկ, բայց աւանդական մտածողութեան դաշինքի՝ Սիպիլ, Վահան Թէքէեան, Զահրատ, Զարեհ Խրախունի, Դանիէլ Վարուժան, Մատթէոս Զարիֆեան, Գուրգէն Թրենց, Միսաք Մեծարենց, ինչի մէկ վկայութիւնը «Սիրոյ յուշեր» խտասալիկն է, որ ժամանակին հրատարակել է Երեւանի Եղիշէ Չարենցի անուան գրականութեան ու արուեստի թանգարանը:

Ս. Գարամանուկի անցած 95 տարիների բեռը լցուած է հոգու սպասումով: Նրա արուեստագիտական խորունկ կառոյցները «յիշատակի մութ պատեր չեն», այլ լուսաւոր են երաժշտական հնչիւնների մէջ: Նրա անխառն մեղեդին ընդլայնում է հայ երգարուեստի ժանրերը: Գերմանական Lied-ներից դէպի ռուսական ռոմանս, դէպի հայ երգի հարուստ բազմազանութիւն, որն անցնում է Կոմիտասի ու Ռոմանոս Մելիքեանի բարերար ներշնչումի ճանապարհով:

Եւ քանի որ ինքն ունի սփիւռքահայ արուեստագէտի երկրային փառքի գրեթէ ողջ բեռը՝ այդ թւում՝ Վազգէն Երանելի Վեհափառից «Սուրբ Սահակ եւ Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշան, ՀՀ նախագահից՝ շնորհակալագիր, Պոլսոյ Մեսրոպ պատրիարք հօրից՝ Ա. կարգի շքանշան, եւ քանի որ միշտ ստեղծագործական անհանգստութիւնը ներքնապէս առաջնորդում է դէպի դաշնակ, դէպի նորակազմ հնչիւններ, մնում է բարի ու ընդերկար նաւարկութիւն մաղթել ազնուաշուք Սիրվարդ Գարամանուկի երգերին, վոկալ-սիմֆոնիկ շարերին:

ՍՈՒՐԵՆ ԴԱՆԻԵԼԵԱՆ

[illegible]

Նկարչուհի Էլիզ Փարքամյան

Օրերս խմբագրություն հասած Կահիրեի «Արեւ» օրաթերթի արաբերեն հավելված-ամսաթերթի N 117-ը գուժում է մահը նկարչուհի Էլիզ Փարքամյանի, որն արվեստագետների շրջանում ճանաչված էր որպես Էլիզ Բարքամ:

Ծնվել էր Կահիրեում 1930-ի դեկտեմբերի 10-ին: Գալուստյան ազգային վարժարանում (1938-44 թթ.) սովորելու տարիներին հատուկ սեր է ցուցաբերել նկարչության հանդեպ եւ 1943-ին իր ուսուցիչ հանրածանոթ Աշոտ Զորյանի քաջալերությամբ մասնակցել է նկարչության դպրոցական մի մրցույթի եւ արժանացել առաջին մրցանակի: Դա էլ որոշիչ դեր է խաղացել նրա կյանքում: Այնուհետեւ 3 տարի հաճախել է կաթոլիկների դպրոց եւ դարձել քարտուղարուհի: Բայց սերը հանդեպ արվեստը ավելի ուժեղ է եղել եւ 1945-51 թվականներին շարունակել է աշակերտել Զորյանին: Հայտնի արվեստագետ, երգիչ եւ դերասան Գրիգոր Փարքամյանի հետ ամուսնանալուց հետո որոշ ժամանակ դադարեցրել է նկարչությունը, հոգ տանելու համար իր երեխաների դաստիարակությանը, որից հետո դարձյալ վերադարձել արվեստին: Մասնակցել է ավելի քան 10 խմբակային եւ չորս անհատական ցուցահանդեսների:

Նրա գործերը գտնվում են ինչպես Վիեննայի Մխիթարյանների եւ Երեւանի ազգային պատկերասրահներում, այնպես էլ Կահիրեում, Լիբանանում, Ֆրանսիայում, Անգլիայում, Իտալիայում, Ավստրալիայում, Կանադայում եւ Մ. Նահանգներում ապրող անհատ հավաքորդների մոտ: Առանձնահատուկ կտավներից են «Հայ պարուհիները» եւ «Մայրությունը»:

Հ. Ծ.

Էլկոկն էլ չդիմացավ Արթուր Աբրահամի հուժկու հարվածներին

Հայ բռնցքամարտիկը 6-րդ անգամ պաշտպանեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը

IBF-ի վարկածով միջին քաշում պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի աշխարհի չեմպիոն Արթուր Աբրահամը հերթական անգամ հաջողությամբ պաշտպանեց ուժեղագույնի տիտղոսը: Բազելում շաբաթ ուշ երեկոյան անցկացված մենամարտում Արթուրը 5-րդ ռաունդում տեխնիկական նոկաուտով հաղթեց անգլիացի բռնցքամարտիկ Ուեյն Էլկոկին:

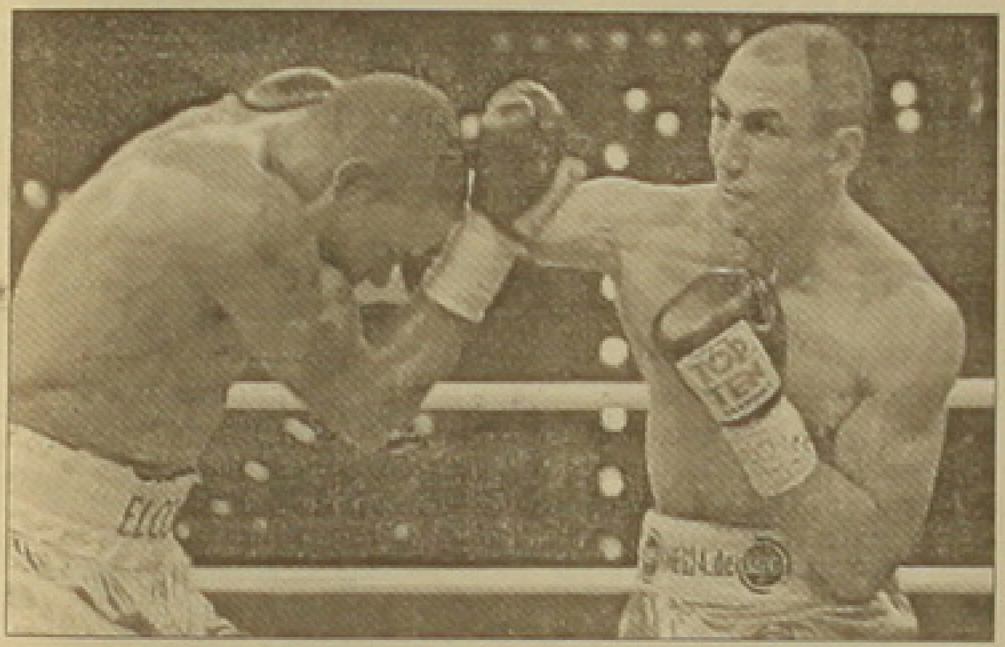

Հայ մարզասերներն Արթուրի հերթական հաղթանակը վայելելու ակնկալիքով էին սպասում նոր մենամարտին: Իր ուժերի վրա վստահ էր նաեւ Արթուր Աբրահամը, որը 6-րդ անգամ պետք է վիճարկեր աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Կշռվելու պահին երկու բռնցքամարտիկներն էլ համարյա նույն քաշին էին: Արթուր Աբրահամի քաշը 72,5 կգ էր եւ նա 400 գրամով ծանր էր մրցակցից: Իսկ ահա տարիքային առումով Աբրահամը 6 տարով երիտասարդ է Էլկոկից:

Առաջին իսկ րոպեներից Արթուրը տիրեց նախաձեռնությանը եւ սկսեց ճնշում գործադրել մրցակցի վրա: Արդեն 2-րդ ռաունդում նա մրցակցին նոկդաունի ենթարկեց: Հետագայում հայ բռնցքամարտիկը շարունակեց իր կամքը թելադրել մրցակցին՝ բարդ խնդիրներ առաջադրելով նրան: 5-րդ ռաունդում, երբ Արթուրի հուժկու հարվածից հետո անգլիացի բռնցքամարտիկը եւս մեկ անգամ հայտնվեց նոկդաունում, ռինգի մրցավարն ի նշան Աբրահամի բացահայտ առավելության, դադարեցրեց մենամարտը եւ նրան տեխնիկական նոկաուտով հաղթանակ շնորհեց:

Այսպիսով, Արթուր Աբրահամը պրոֆեսիոնալ ռինգում շարունակեց իր անպարտելի խաղերի շարքը՝ տոնելով 25-րդ անընդմեջ հաղթանակը (20-ը՝ նոկաուտով): Արթուրը 6-րդ անգամ անընդմեջ հաջողությամբ պաշտպանեց աշխարհի չեմպիոնի իր տիտղոսը: Ընթացիկ մրցաշրջանում սա Արթուր Աբրահամի 3-րդ մենամարտն էր, որոնցում նա հաջողությամբ պաշտպանեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Առաջին մենամարտը կայացել է մայիսի 26-ին Գերմանիայի Բամբերգ քաղաքում: Արդեն 3-րդ ռաունդում Արթուրը նոկաուտի ենթարկեց Սեբաստիան Ռեմերին: Հաջորդ մենամարտը նա անցկացրեց իր հայրենակցի՝ Խորեն Գեւորի հետ, որը մարտահրավեր էր նետել չեմպիոնին եւ խոստացել էր անպայման Արթուրից խլել չեմպիոնական գոտին: Սակայն Խորենին էլ չհաջողվեց պարտության մատնել իր անվանի հայրենակցին: Ճիշտ է, ի տարբերություն նախորդ մենամարտի, այս անգամ հաղթողին որոշելու համար հարկ եղավ 11 ռաունդ անցկացնել: Գոհներից մեկի ժամանակ Արթուրի հուժկու հարվածից Խորեն Գեւորը գետնին տապալվեց:

Չեմպիոնական տիտղոսի առաջին պաշտպանությունն Արթուրն իրականացրել է 2006-ին: Մրցակիցը Շանան Թեյլորն էր: Մարտի 4-ին գերմանական Օլդենբուրգ քաղաքում կայացած այդ մենամարտում Արթուրը հաղթեց միավորներով: Նույնպիսի ավարտ ունեցավ նաեւ մայիսի 13-ին Գերմանիայի Ցվիկաու քաղաքում Կոֆի Յանտուայի հետ կայացած մենամարտը, որում Արթուրը 2-րդ անգամ հաջողությամբ պաշտպանեց չեմպիոնի տիտղոսը:

Մարզական իր կենսագրությունում Արթուրի վարած ամենադժվարին ու դրամատիկ մենամարտն, անշուշտ, Էդիսոն Միրանդայի հետ սեպտեմբերի 23-ին Գերմանիայի Վեցլար քաղաքում կայացած մրցավեճն էր: Արթուրն իսկական մարզական սխրանք գործեց: Ջարդված ծնոտով նա մինչեւ վերջ պայքարեց մրցակցի դեմ ու արժանի հաղթանակ տոնեց՝ մեկ անգամ եւս ապացուցելով, որ քաշային իր կարգում ինքն ուժեղագույնն է:

Ինչ վերաբերում է Արթուրի առաջիկա ծրագրերին, ապա նա մտադիր է հաջորդ տարի մենամարտեր անցկացնել ԱՄՆ-ում եւ նույնիսկ պայքարել աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի տիտղոսի համար:

Մեյվեզերն անպարտելի չեմպիոն է

Պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի սիրահարների շրջանում չափազանց մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել Լաս Վեգասում Ֆլոյդ Մեյվեզերի եւ Ռիկի Հատոնի միջեւ կայացած մենամարտը: Դահլիճը լեփլեցուն էր հանդիսականներով (16800), որոնց թվում էին համաշխարհային մեծության մի շարք «աստղեր»՝ Բրեդ Պիտն ու Անջելինա Ջոլին, Դեյվիդ Բեքհեմն ու Կիդ Ռոկը, Գվեն Ստեֆանին ու Լեննոքս Լյուիսը եւ այլք, որոնք երկու բանակների բաժանված երկրպագում էին բռնցքամարտիկներին: Հետաքրքրական է, որ դեռեւս սեպտեմբերին ինտերնետային ցանցով կազմակերպված տոմսերի վաճառքը տեւել էր ընդամենը 30 րոպե: Վաճառքի հանված բոլոր տոմսերը սպառվել էին:

Մենամարտն արդարացրեց սպասելիքները: Հանդիսականներն ականատես եղան մարտական մրցավեճի: Առաջին իսկ վայրկյաններից Հատոնը նետվեց գրոհի: Մեյվեզերն ընդունեց մարտահրավերը եւ ռինգում թեժ մրցակցություն ծավալվեց: Ընդ որում Հատոնը միշտ չէ, որ գործում էր կանոնների սահմաններում: 6-րդ ռաունդում նա մրցակցի ծոծրակին հարված հասցրեց եւ քիչ էր մնացել նրան հրելով ռինգից դուրս նետեր: Այդ արարքի համար նա զգուշացվեց: Մեյվեզերն իրեն իսկական մարզիկի պես պահեց: Նա ավելացրեց գրոհների թափը եւ 10-րդ ռաունդում լուծեց հարցերը: Նրա հուժկու հարվածը հաղթական վերջակետ դրեց մենամարտին: Հատոնը հայտնվեց ռինգի հատակին:

Այսպիսով, կիսամիջին քաշում Ֆլոյդ Մեյվեզերը հերթական անգամ հաջողությամբ պաշտպանեց WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի իր տիտղոսը: Նա իր 39-րդ մենամարտը շահեց, որից 25-ը՝ նոկաուտով: Ֆլոյդ Մեյվեզերը շարունակում է իր անպարտելի մենամարտերի շարքը պրոֆեսիոնալ ռինգում:

«Ռինգ դուրս գալուց առաջ գիտակցում էի, որ մենամարտը շատ ծանր է լինելու եւ Հատոնը ամեն ինչ անելու է հաղթանակի հասնելու համար: Ես ճիշտ բաշխեցի ժամանակս ու հնարավորություններս, մրցակցին շատ հարվածներ հասցրի: Բայց նա շարունակում էր իր մարտաոճով մենամարտել: Այժմ հասկացա, թե Հատոնին ինչու են «մարդասպան» անվանում», մենամարտից հետո նշել է Մեյվեզերը:

«Ինձ թվում էր, թե ամեն ինչ ճիշտ եմ կատարում մինչեւ այն պահը, քանի դեռ 10-րդ ռաունդում նոկաուտի չենթարկվեցի: Մեյվեզերը կիսածանր քաշում իմ հետ մենամարտած բռնցքամարտիկներից ուժեղագույնը չէ, բայց շատ հզոր է: Ճիշտ է, նրա հարվածն այնքան էլ հուժկու չէր, բայց նա շատ խորամանկ բռնցքամարտիկ է: Ես մի պահ բացվեցի եւ նա օգտագործեց հարմար առիթը: Պարտությանս համար բոլորից ներողություն եմ խնդրում: Սակայն մի անհանգստացեք: Ես կվերադառնամ», հայտարարել է Հատոնը:

Անգլիացիները հրավիրում են Մոուրինյոյին

Անգլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը սկսել է բանակցությունները պորտուգալացի մարզիչ Ժոզե Մոուրինյոյի գործակալ Ժոզե Մենդեսի հետ: Ֆեդերացիան ցանկանում է պորտուգալացի մասնագետին վստահել հավաքականի ղեկը: Ժոզե Մոուրինյոն ներկայում գտնվում է Պորտուգալիայում: «Չելսիի» նախկին գլխավոր մարզիչը ցանկանում է տարեկան 4 մլն ֆունտ ստեռլինգ ստանալ Անգլիայի հավաքականը գլխավորելու դեպքում: Հենց այդքան էր վճարում Անգլիայի ֆեդերացիան հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ Սվեն Գորան Էրիկսոնին: Իսկ վերջերս պաշտոնից ազատված Սթիվ Մակլարենը տարեկան 2,5 մլն ֆունտ ստեռլինգ էր ստանում:

Ադրբեջանցիները նոր մարզիչ են փնտրում

Ադրբեջանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործկոմի նիստում հրապարակվել է ազգային հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնի հավանական թեկնածուների ցանկը: Նրանց թվում են գերմանացիներ Բերտի Ֆոգտսը եւ Անդրեաս Բրեմեն, պորտուգալացի Արթուր Ժորժեն, իտալացի Մարկո Տարդելին: Միեւնույն ժամանակ ֆեդերացիայի նախագահի պաշտոնակատար Էլչաղ Նասիրովը հայտարարել է, որ դա չի նշանակում, թե հրաժարվում են ներկայիս մարզիչ Յոկո Հաջիեւսկու ծառայություններից, որը եւս հավակնորդների թվում է: Հնարավոր է, վերջինիս հետ պայմանագրի ժամկետը երկարաձգվի, քանի որ արդեն փետրվարի 6-ին Ադրբեջանի հավաքականը պետք է ընկերական մրցախաղ անցկացնի:

Պրոֆեսիոնալ ռինգի ամենափոքրիկ տիրուհին երկրորդ գոտին ունեցավ

WBA-ին ավելացավ WIBF-ինը

Նոյեմբերի 30-ին մարզական կարիերային հրաժեշտ տված Գերմանիայի բռնցքամարտի թագուհի Ռեգինա Հալմիխի արժանի հետնորդը 20-ամյա Սյուզի Քենտիկյանն է, գրում է գերմանական մամուլը՝ ուրբաթ՝ դեկտեմբերի 7-ին Համբուրգում ֆրանսիացի Նադյա Հոքմիի դեմ 10-րդ ռաունդում միավորների առավելությամբ նրա տարած հաղթանակից հետո (97:95, 96:94, 97:94): Հիշեցնենք, որ ծագումով ալժիրցի 29-ամյա Նադյա Հոքմին երկրորդ անգամ էր պայքարում Քենտիկյանից խլելու չեմպիոնական գոտին: Առաջին մրցապայքարը տեղի է ունեցել Քյոլնում՝ 2007-ի մայիսի 25-ին:

Killer Queen մականունով թեթեւքաշայինների WBA վարկածով աշխարհի չեմպիոն մեր հայրենակցուհին հիշյալ խաղից հետո արդեն երկրորդ՝ WIBF-ի աշխարհի չեմպիոնական գոտին էլ ունեցավ: «Ես պարզապես շատ երջանիկ եմ», 3800 հանդիսատես ունեցող սրահին, միլիոնավոր հեռուստադիտողներին խաղի ավարտին ասաց Քենտիկյանը:

«Իմ առավելությունների մասին գերադասում եմ ոչ թե խոսել, այլ ցույց տալ ռինգում. գիտեմ ինչ ուժ ունեմ, ինչպես կարող եմ պայքարել», երեկ հեռախոսային մեր զրույցում ասաց Սյուզին՝ «Քեզ Հալմիխի արժանի հետնորդ համարու՞մ ես» մեր հարցին ի պատասխան:

«Ինչպիսի՞ տարի էր 2007-ը Սյուզի Քենտիկյանի համար» աշխարհի չեմպիոնուհին պատասխանում է. «Շատ դժվար ու լավ տարի էր՝ հագեցած ժամադրություններով, լարված մարզումներով, մեծ պատասխանատվությամբ»:

«Ի՞նչ է ակնկալում 2008-ից՝ նոր տարում նոր գոտի՞»:

«Հնարավոր է նույնիսկ երկուսը», զրնգուն ծիծաղով ասում է Սյուզին՝ հայաստանցի իր երկրպագուներին մաղթելով ամենակարեւորը՝ առողջություն:

Ա. Հ.
Գերմանիա

Կամսկին սպասում է մրցակցին

Խանտի Մանսիյսկում վերջնագծին է մոտենում շախմատի աշխարհի գավաթի խաղարկությունը: Արդեն հայտնի է եզրափակիչի առաջին մասնակիցը: Առաջինը ուղեգիր նվաճեց ԱՄՆ-ում բնակվող Գատա Կամսկին: Նորվեգացի Մագնուս Կառլսենի հետ սեւերով անցկացրած առաջին պարտիայում գրանցվեց ոչ-ոքի: Իսկ երկրորդ պարտիայում Կամսկին 43-րդ քայլում պարտության մատնեց 17-ամյա նորվեգացուն եւ մրցախաղը շահելով 1,5-0,5 հաշվով, մտավ եզրափակիչ:

Իսկ ահա եզրափակիչում Կամսկու մրցակիցը կորոշվի լրացուցիչ մրցախաղում: Սերգեյ Կարյակինի եւ Ալեքսեյ Շիրովի մրցախաղի երկու պարտիաներում էլ մրցակիցները խաղաղ դաշն կնքեցին:

Մեկնարկը տրվեց

Տոկիոյում մեկնարկել է ֆուտբոլի աշխարհի ակումբային առաջնությունը, որի պարգեւներն են վիճարկում վեց աշխարհամասերի ուժեղագույն թիմերը: Ընդ որում Եվրոպայի չեմպիոնների գավաթակիր «Միլանը» եւ Հարավային Ամերիկայի ուժեղագույն ակումբ, արգենտինական «Բոկա Խունիորսը» պայքարը կսկսեն կիսաեզրափակիչից:

Առաջինը մրցապարեզ դուրս եկան Թունիսի «Էտուալ դյու Սահելը» եւ մեքսիկական «Պաչուկան»: Խաղավարտից հինգ րոպե առաջ Նարիի խփած միակ գոլը հաղթանակ պարգեւեց թունիսցիներին: Կիսաեզրափակիչում թունիսցիները կմրցեն «Բոկա Խունիորսի» հետ: Իսկ «Միլանի» մրցակիցը որոշվեց ճապոնական «Ուրավա Ռեդ Դայմոնդզ» եւ Իրանի «Սեպահան» թիմերի մրցավեճում: Հաջողությունն ուղեկցեց տանտերերին, որոնք հաղթելով 3-1 հաշվով, մտան կիսաեզրափակիչ, որտեղ ուժերը կչափեն «Միլանի» հետ:

Շեւչենկոն կհեռանա «Չելսիից»

Լոնդոնի «Չելսին» մտադիր է հունվարին հրաժարվել Անդրեյ Շեւչենկոյի ծառայություններից: Ակումբի ղեկավարությունը պատրաստ է ուկրաինացի ֆուտբոլիստին այլ թիմի զիջել ընդամենը 12 մլն ֆունտ ստեռլինգով, թեեւ ժամանակին «Միլանին» նրա տեղափոխման համար 30 մլն ֆունտ ստեռլինգ էր վճարել: Ամենայն հավանականությամբ Շեւչենկոն կտեղափոխվի «Ինտեր»:

Շեւչենկոյով հետաքրքրվում է նաեւ իտալական «Յուվենտուսը»: «Չելսիի» գլխավոր մարզիչ Աբրահամ Գրանտը հասկացրել է տալ, որ Շեւչենկոն իր օրոք երբեք թիմի առանցքային խաղացողներից մեկը չի լինի: Ռուսի ակումբի սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչը համաձայնել է վաճառել Շեւչենկոյին:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Հայկական ցեղասպանութեան նուիրուած սեմինար Մոնտեվիդէոյի մէջ

Չորեքշաբթի, Նոյեմբեր 21-ին տեղի ունեցաւ միօրեայ միջազգային սեմինար մը՝ «Հայկական ցեղասպանութիւն՝ պատմութիւն եւ այժմէութիւն» վերնագրով, Ուրուգուայի մայրաքաղաք Մոնտեվիդէոյի մէջ: Այս սեմինարը կազմակերպած էին Մարդկային տնտեսութեան լատինամերիկեան կեդրոնը (մարդկային իրաւանց ծրագիր), Ուրուգուայ-Հայաստան մշակութային ընկերակցութիւնը (Asociacign Cultural Uruguay-Armenia, ASCUA) եւ Հանրապետութեան համալսարանի (պետական) ընկերային գիտութիւններու բաժանմունքը (քաղաքական գիտութիւններու հիմնարկ):

Սեմինարին կը մասնակցէին Ս. Նահանգներէն եւ Արժանթինէն հրաւիրուած հայ մասնագէտներ, ինչպէս նաեւ ուրուգուայցի մասնագէտներ ու քաղաքական գործիչներ: Սեմինարին համակարգողն էր ծանօթ պատմաբան ու քաղաքական վերլուծող պրոֆ. Խերարդօ Կաէտանօ:

Ունկնդիրներու նկատառելի թիւով, որուն մէջ գերազանց էր ոչ հայերու ներկայութիւնը, սեմինարը տեղի ունեցաւ երկու մասով եւ երկու նշանակալից վայրերու մէջ: Առաջին մասը՝ առաւօտեան, ընթացաւ Մոնտեվիդէոյի քաղաքապետարանի սրահին մէջ: Հանդիսավարութիւնը կատարեց Ուրուգուայ Հայաստան մշակութային ընկերակցութեան քարտուղար պրոֆ. Կարապետ Առաքելեան: Բացման խօսքը կատարեց դոկտ. Խաւիէր Միրանդա՝ Մարդկային տնտեսութեան լատինամերիկեան կեդրոնի մարդկային իրաւանց ծրագրի պատասխանատուն:

«Պատմական հայեացք» վերնագրուած առաջին նիստին ծանօթ հասարակ ներկայացուեցան հետեւեալ նիւթերը. «Հայ ազգի ու մշակոյթի երկար տեւողութիւնը» (դոկտ. Վարդան Մատթէոսեան, ԱՄՆ), «Հայկական ցեղասպանութիւնը իբրեւ 20րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւն» (դոկտ. Փասքուալ Օհանեան, Արժանթին) եւ «Սարսափին յիշողութիւնը Հայկական ցեղասպանութեան ընդմէջէն (դոկտ. Մարսելօ Վինիար, Ուրուգուայ): Մինչ առաջին զեկուցողը վերլուծական ակնարկով կը ներկայացնէր հայոց պատմութեան դարաւոր հոլովոյթը, յաջորդ երկու զեկուցումները կ'անդրադառնային Ցեղասպանութեան պատմականին եւ հոգեբանական հետեւանքներուն:

«Աշխարհաքաղաքական ու միջազգային քաղաքականութեան ոլորտը» վերնագրուած երկրորդ նիստին բացումը կատարեց դոկտ. Վահագն Տատրեան (ԱՄՆ) բովանդակալից զեկուցումով՝ «Հայկական ցեղասպանութեան ճանաչման ու ժխտման ուղիներն ու յարակարծիքները»:

Երեկոյեան ժամը 5-ին նիստը շարունակուեցաւ արտաքին գործոց նախարարութեան ամֆիթատրոնին մէջ, հետզհետէ աւելի քաղաքական բովանդակութիւն ստանալով: Դոկտ. Կարլոս Լուխան (Ուրուգուայ) խօսեցաւ «Հայկական ցեղասպանութեան ճանաչման միջազգային բանավէճին այժմէական իրավիճակը» նիւթով: Իրեն հետեւեցաւ նօտար Գրիգոր Հայրապետեան (Արժանթին), որ ներկայացուց «Ճշմարտութեան եւ արդարութեան իրաւունքը» նիւթը (արժանթինեան արդարադատութեան առջեւ հեղինակին՝ Մեծ եղեռնի զոհ գացած պապերուն ու հարազատներուն ճակատագիրը հետապնդող դատին մասին), իսկ նիստը փակեց Ուրուգուայի կրթութեան եւ մշակոյթի փոխնախարար, դոկտ. Ֆելիփէ Միչելինի՝ «Ցեղասպանութիւններու կանխարգիլումը որպէս դաստիարակութեան նիւթ» բանախօսութեամբ:

Այնուհետեւ մասնակիցները, ունկնդիրները եւ բազմաթիւ հրաւիրեալներ անցան Նախարարութեան պատմական շէնքին բակը, ուր պրոֆ. Խերարդօ Կաէտանօ խօսեցաւ «Հայկական ցեղասպանութեան առիթով անժխտելի մասնայատկութիւններ եւ դասեր» նիւթին շուրջ: Եզրափակիչ բանախօսութիւնը կատարեց արտաքին գործոց փոխնախարարուհի տիկ. Բելելա Հեռերա:

Գեղարուեստական փակումը կատարեց Մոնտեվիդէոյի Հ.Բ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղի «Կոունկ» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ մաէսթրօ Ալվարօ Յակոբեանի, որ ներկաներուն հրամցուց չորս հայկական երգեր:

Սեմինարին ու եզրափակիչ ձեռնարկին ներկայ եղան պետական ու ակադեմական բազմաթիւ դէմքեր, որոնց շարքին էին նաեւ արտաքին գործոց նախարար Ռէյնալդօ Գարգանօ, Նախարարութեան մարդկային իրաւանց, մշակութային հարցերու, դիւանագիտութեան դպրոցին, Եւրոպայի բաժանմունքին, արխիւներու բաժնին պատասխանատուներ եւ անդամներ, Յունաստանի եւ Արժանթինի դեսպանները, Ռուսաստանի դեսպանատան կցորդը, Մոնտեվիդէոյի փոխ քաղաքապետուհին: Ներկայ էին նաեւ հայկական երեք յարանուանութիւններուն առաջնորդները:

Ձեռնարկը անսայթաք կազմակերպութեամբ ընթացաւ, վայելելով հովանաւորութիւնը երկրի կրթութեան եւ զբօսաշրջութեան նախարարութիւններուն, Մոնտեվիդէոյի քաղաքապետարանին, Հանրապետութեան համալսարանին, Հայաստանի դեսպանատան եւ «Միջազգային Ներում» կազմակերպութեան Ուրուգուայի մասնաճիւղին: Մամուլը լայնօրէն անդրադարձաւ:

Այստեղ պէտք է նշել, որ Ուրուգուայ Հայաստան մշակութային ընկերակցութիւնը խումբ մը հայերու կողմէ հիմնուած է որպէս անկախ կազմակերպութիւն 2003-ին, նպատակ ունենալով հայանպաստ աշխատանքներ կատարել ուրուգուայեան քաղաքական եւ ակադեմական ոլորտներու մէջ, նաեւ՝ որոշակի մշակութային հետաքրքրութիւն յառաջացնել հայութեան նկատմամբ: Ցարդ ան կապեր հաստատած է տարբեր շրջանակներու հետ, կազմակերպելով դասախօսութիւններ, գիրքի ներկայացումներ, կլոր սեղաններ, լուսաբանական ասուլիսներ այլ համայնքներու (լիբանանեան, յոյն, հրեայ) համար, հայկական գիրքերու նուիրատուութիւններ, եւ այլն: Ան նախաձեռնած է հայագիտական ամբիոնի մը ստեղծումին աշխատանքներուն՝ Հանրապետութեան համալսարանի բանասիրական գիտութիւններու ճիւղին մէջ, Ցեղասպանութեան ուսուցումի կազմակերպումին երկրորդական վարժարաններու ծրագրին մէջ, եւ անոր կը պարտինք Ուրուգուայի խորհրդարանի յայտարարութիւնը, որ Ապրիլ 24-ը կը հռչակէր իբրեւ «Ամէն ցեղասպանութեան ու խտրականութեան մերժումի օր», յանձնարարելով արտաքին գործոց նախարարութիւնը ՄԱԿ-ին ներկայացնել զայն:

Կ'արժէ աւելցնել, որ հինգշաբթի, Նոյեմբեր 22ի երեկոյեան Ուրուգուայ-Հայաստան մշակ. ընկերակցութեան կազմակերպութեամբ եւ Կանադայի «Զօրեան» հիմնարկի գործակցութեամբ պատմաբան Վ. Տատրեան բովանդակալից դասախօսութիւն մը տուաւ զբօսաշրջութեան նախարարութեան մէջ, մեծ թիւով ներկաներով՝ «Հայկական ցեղասպանութեան բուն ժխտողականութեան ազդակները» նիւթին շուրջ: Խօսք առաւ զբօսաշրջութեան փոխնախարարուհի տիկ. Լիլիան Քեչիչեան:

ԹՂԹԱԿԻՑ

Նոր հուշադրամ «Ջրհոս»

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը «Կենդանակերպի նշաններ» միջազգային դրամագիտական ծրագրի շրջանակներում թողարկել է ջրհոս պատկերող արծաթե հուշադրամ: Այս ծրագրում ներառված են կենդանակերպի տասներկու նշանները:

Հուշադրամի դիմերեսի կենտրոնում պատկերված է Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը, որից ներքեւ շրջագծով հայերեն եւ անգլերեն անվանական արժեքի մակագրությունն է՝ «DRAM 100 ԴՐԱՄ»: Զինանշանից վերեւ նշված է թողարկման տարեթիվը՝ «2007»: Ամբողջը եզերված է գծավոր շրջանագծով: Նշված շրջանագծի եւ եզրաշուրթի միջեւ առկա է երկրորդ գծավոր շրջանագիծը: Շրջանագծերի միջեւ դաշտը բաժանված է տասներկու հավասար մասերի, որոնցում պատկերված են կենդանակերպի նշանների գրաֆիկական խորհրդանիշերը: Եզրաշուրթի մոտ վերեւում հայերեն, իսկ ներքեւում անգլերեն շրջանագծով մակագրված է համապատասխանաբար՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» եւ «REPUBLIC OF ARMENIA»:

Հուշադրամի դարձերեսի կենտրոնում աստղային երկնքի ֆոնի վրա ջրհոսի պատկերն է, որից վերեւ առկա է նաեւ աստղի պատկեր: Այն ձեւավորված է կարմիր գույնի ցիրկոնով: Ամբողջը եզերված է գծավոր շրջանագծով: Շրջանագծի եւ եզրաշուրթի միջեւ վերեւում լատիներեն, իսկ ներքեւում ռուսերեն նշված է համաստեղության անվանումը համապատասխանաբար՝ «AQUARIUS» եւ «ВОДОЛЕЙ»: Դարձերեսի դաշտի ձեւավորման համար օգտագործվել են գունավոր ներկեր:

Հուշադրամը շրջանագծով երկու կողմից ունի ուռուցիկ եզրաշուրթ:

Հուշադրամի ուրվագծերի հեղինակն է Ռ. Վալեժակը: Հուշադրամը դրվագվել է Լեհաստանի դրամահատարանում:

Հուշադրամի բնութագիրը.

Անվանական արժեքը	100 դրամ
Մետաղը եւ հարգը	արծաթ, 925 0
Զանգվածը	28,28 գ
Տրամագիծը	38,61 մմ
Որակը	լավացված
Դրամաշուրթը	հարթ
Տպաքանակը	12000 հատ

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ՝ ֆինանսական համակարգի քաղաքականության ու վերլուծությունների վարչության ապահովագրության եւ արժեթղթերի շուկայի մեթոդաբանության բաժնի «մեթոդաբան» թափուր աշխատատեղի համալրման համար:

Աշխատանքի նպատակն է. Ապահովագրական ոլորտի վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում արձանագրված խնդիրների լուծման, ապահովագրական ոլորտի կարգավորման եւ վերահսկողական մեթոդների բարելավման նպատակով առաջարկությունների մշակում:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Ամփոփում է ՀՀ ապահովագրական ոլորտի զարգացումները, ինչպես նաեւ վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում բացահայտված խնդիրները, ներկայացնում է առաջարկություններ դրանց լուծումների վերաբերյալ:

Ուսումնասիրում է ապահովագրական վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում միջազգային փորձը, մշակում է առաջարկություններ՝ ուղղված վերահսկողության լավագույն փորձի կիրառմանը եւ կարգավորման դաշտի բարեփոխմանը:

Իրականացնում է ապահովագրական ոլորտի վերահսկողությանը եւ կարգավորմանը վերաբերող կանոնակարգերի, դրանց լրացումների եւ փոփոխությունների, ինչպես նաեւ այլ իրավական փաստաթղթերի նախագծերի մշակումներ:

Տրամադրում է պարզաբանումներ ապահովագրական ընկերություններին եւ այլ շահագրգիռ կողմերին իրենց կողմից բարձրացված հարցադրումների վերաբերյալ՝ կապված ապահովագրական ընկերությունների գործունեությունը կանոնակարգող ակտերի հետ:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը

Բարձրագույն տնտեսագիտական կրթության պարագայում՝ 1 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ Կենտրոնական բանկում կամ 2 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Բարձրագույն ոչ մասնագիտական կրթության պարագայում՝ 2 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ Կենտրոնական բանկում կամ 3 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ ապահովագրական գործ (խորացված), ապահովագրական ոլորտը կարգավորող օրենսդրական եւ նորմատիվային դաշտի տիրապետում (խորացված), ռիսկերի կառավարում (միջանկյալ), հաշվապահական հաշվառում (միջանկյալ):

Լեզուների իմացություն՝ հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների իմացություն (ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուները՝ մասնագիտական գրականություն ընթերցելու, բացատրություններ տրամադրելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ համակարգչով աշխատելու հմտություն (MS Office):

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ 2007թ. դեկտեմբերի 24-ը:

Պահանջվող փաստաթղթերը.

- դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am /«Մեր մասին»/«Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում):

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ **hrm@cba.am** հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www. cba. am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել՝ 56-14-40 եւ 06-35 (ներքին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումը

Դեկտեմբերի 7-ին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ բանկային գործունեության լիցենզիա է տրամադրվել «ՊրոԿրեդիտԲանկ» ՓԲԸ-ին:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

«Նոյյան Տապան» շաբաթաթերթը բարձր աշխատավարձով **աշխատանքի է հրավիրում** անձանց շաբաթաթերթի տարածումը եւ բաժանորդագրությունը կազմակերպելու նպատակով:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել.

հեռ. 52 64 16, 56 59 64 (ժամը 11.00-17.00)

կամ այցելել.

Իսահակյան 28, I հարկ, 20 սենյակ հասցեով

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է «Ֆիրմա Գ.Ա.Խ.» ՍՊԸ-ի կողմից՝ ՀՀ [illegible]

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. դեկտեմբերի 17-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

Հայտարարություն

Դեկտեմբերի 13-ին, ժամը 13-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «ԷՌԱ» ՍՊԸ, կազմակերպում են հասարակական լսումներ Լոռու մարզի [illegible] Տանձուտ գետի վրա կառուցվող [illegible] ՓՀԷԿ-ի կառուցման աշխատանքային նախագծի վերաբերյալ:

Նախագծային փաստաթղթերին կարող եք ծանոթանալ Երեւան, Կոմիտասի 29 եւ Թումանյան 10, թիվ 22 հասցեներում:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից՝ ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, մշակվում է [illegible]

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2007 թ. դեկտեմբերի 17-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 10.12.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրուած է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: